

РЕШЕНИЕ

№ 74

гр. Варна, 16.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Румяна Панталеева

Членове: Росица Ант. Тончева
Десислава Ст. Сапунджиева

при участието на секретаря Соня Н. Дичева
в присъствието на прокурора Ил. Хр. Н. Ил. Хр. Н.
като разгледа докладваното от Десислава Ст. Сапунджиева Въззивно
наказателно дело от общ характер № 20213000600186 по описа за 2021
година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Въззивното производство е по реда на чл.313 и сл. от НПК.

Образувано е по жалба на частния обвинител и граждански ищец КР. Й.
Д., чрез неговия повереник адв.П.В.-ВАК и жалби на подсъдимите: МЛ. БЛ.
ИЛ., чрез неговия процесуален представител-адв.К.П.-ТАК и подс.БЛ. ИЛ.
АНГ.,чрез неговите процесуални представители адв.П.П.-ШАК и адв. С.Б.-
ШАК срещу Присъда №260004 от 23.04.2021г., постановена по НОХД
№105/2020 год. по описа на Окръжен съд гр.Търговище.

С въззивната жалба на частния обвинител и граждански ищец се излагат
съображения за нарушение на материалния закон, при определяне на
наказанието на подсъдимите и при определяне на обезщетението за
причинени неимуществени вреди. Иска се увеличаване срока на наложените
наказания към средния предвиден в закона размер и уважаване на
гражданския иск, в пълния му размер.

Подсъдимият М.И. е депозирал въззивна жалба, с която изразява
несъгласие с постановената присъда по отношение нейната обоснованост и
законосъобразност. Твърди се, че присъдата е постановена в нарушение на
чл.303 от НПК и почива на предположения. Оспорва се оценъчната дейност
на съда, довела до неправилни заключения по фактите. Като последица се
сочи нарушение на материалния закон. С жалбата са направени и

доказателствени искания. От въззивната инстанция се иска да отмени присъдата на първоинстанционния съд, като постанови нова, с която да признае подс.М.И. за невиновен и го оправдае по обвинението му по чл.115 от НК. Алтернативно се прави искане да отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане, поради допуснати съществени процесуални нарушения. С жалбата се прави искане и за изменение на мярката за неотклонение от „домашен арест“ в по-лека такава-„парична гаранция“.

С жалбата на подс.Б.А. се навеждат основания за нарушение на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения. Излагат се следните доводи: СПН на ДП- свързани с допускане и събиране на доказателства и доказателствени средства, а от първоинстанционния съд-при анализа на доказателствата, като не е ясно кои фактически положения съдът е приел за установени, позоваване на самопризнанията на подс.И., при доказано физическо и психическо насилие. Отказ на доказателствено искане за назначаване на повторна експертиза и кредитиране на изготвената тройна експертиза при явна необоснованост. Правят се и доказателствени искания. Молбата е да се отмени присъдата, като се постанови нова, с която подсъдимия бъде признат за невиновен в извършване на престъпление по чл.115 от НК и оправдан. Алтернативно се прави искане за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане на първоинстанционния съд, поради допуснати съществени процесуални нарушения.

С атакувания съдебен акт въззивниците МЛ. БЛ. ИЛ. и БЛ. ИЛ. АНГ. са признати за виновни в това, че на 20.07.2019г. в с.Давидово, община Търговище, в съучастие като съизвършители умишлено умъртвили Д.Й. Д. на 54 години от същото село-престъпление по чл.115 във вр. с чл.20,ал.2 от НК, за което са им наложени наказания както следва: на подс.И. десет години „лишаване от свобода“, а на подс.А. десет години и шест месеца „лишаване от свобода“, при „строг“ режим, на осн. чл.57,ал.1,т.2,б.„а“ от ЗИНЗС. С присъдата съдът е определил обезщетение за причинените неимуществени вреди на К.Д. в размер на 30000лв., които подсъдимите дължат солидарно и се е произнесъл по направените разноски и веществени доказателства.

Представителят на Апелативна прокуратура заема становище за неоснователност на жалбите на двамата подсъдими и за частична основателност на жалбата на частния обвинител и граждански ищец в наказателната част, по отношение наложеното на подс.А. наказание.

В съдебно заседание повереника на частният обвинител и граждански ищец Д.-адв. В. поддържа жалбата си на посочените основания.

Подсъдимият М.И., чрез неговия защитник адв.П. поддържа изцяло депозираната жалба и доразвива своите съображения в подкрепа на направеното искане.

Подсъдимият Б.А., представляван от своите защитници: адв.П. и адв.Б. поддържа жалба на посочените основания. Излагат се допълнителни съображения за допуснати съществени процесуални нарушения в досъдебната

и съдебната фаза и за необоснованост на постановената присъда.

В личната си защита и последна дума подсъдимият И. заявява, че няма какво да добави към казаното от неговия защитник.

В личната си защита и последна дума подсъдимият А. заявява, че това което са казали неговите адвокати е истина и никого не е убивал, поради което моли съда да ги освободи.

След преценка на събраните по делото доказателства и въз основа на цялостна проверка на постановения акт, съобразно изискванията на чл.314 от НПК, съдът намира за установено следното:

На първо място съдът следва да обсъди оплакването за нарушение на процесуалните правила, което спада към категорията на т.н. “абсолютни“ процесуални нарушения, доколкото при основателност негова единствена и безусловна последица е отмяна на първоинстанционния акт и връщане на делото за ново разглеждане.

Възражения на защитата на подсъдимите се отнасят до съществени процесуални нарушения, допуснати в хода на ДП и от първоинстанционния съд, при разглеждане на делото. Първите защитата свързва с качествата на изготвения обвинителен акт. Възраженията са направени още в проведеното на 06.08.2020г. разпоредително заседание и са намерили своя отговор в акта на Варненския апелативен съд-определение №257 от 03.09.2020г., с което е отменено определението за прекратяване на проверявания съд, а делото е върнато за разглеждане. Видно от мотивната част на определението, въззивния съд е приел, че не са налице допуснати съществени процесуални нарушения при изготвяне на ОА и същият отговаря на законовите стандарти на чл.246 от НПК и постановките на ТР№2 от 2002г. на ОСНК на ВКС.

Настоящият състав се солидализира с направения извод. Съгласно доктрината и трайната съдебна практика, в това число и задължителната такава /ТР № 2/2002 г. на ОСНК на ВКС/, основното предназначение на обвинителния акт е да формулира обвинението по начин, който да даде възможност на обвиняемото лице да осъществи правото си на защита, което от своя страна предполага в съдържанието му да е налице ясна формулировка на извършеното престъпление и участието на обвиняемия в него. В акта задължително следва да бъдат посочени конкретни факти, обосноваващи съставомерните признаци на престъплението, в това число и факти относно времето и мястото на извършване на деянието. По този начин се поставят и основните рамки на предмета на доказване в процеса.

В случая, макар обвинителният акт да не съставлява образец за процесуална прецизност, в обстоятелствената му част в достатъчна степен са конкретизирани времето и мястото на извършване на деянието, както и останалите правно значими обстоятелства, в частност и механизма на извършване на деянието. При внимателен прочит на ОА, иницирал съдебното производство е видно, че изложената в неговата обстоятелствена част фактология позволява инкриминираните действия на подсъдимите да

бъдат определени както във времето, така и по начина им на извършване.

Не е налице претендираната от защитата неяснота в обвинителния акт, засягаща времевите характеристики на инкриминираната дейност. Очертавайки фактическите рамки на обвинението, прокурорът ясно е посочил, че се касае за дейност, реализирана на 20.07.2019г. Същото не търпи критиката, която защитата отправя, доколкото в достатъчна степен индивидуализира престъплението от гледна точка на признака "време на извършване". Не съществува спор в съдебната практика и доктрина, че времето на извършване на деянието – белег, който по силата на чл. 246, ал. 2 от НПК задължително следва да намери място в обстоятелствената част на обвинителния акт, може да бъде изразен в дата, час или период от време. В този смисъл, очертаните от прокурора темпоралните характеристики на деянието напълно покриват изискването на процесуалния закон. Имайки предвид, че в обстоятелствената част на ОА са изложени подробни съображения досежно действията на пострадалия и подсъдимите в определени времеви моменти на посочената дата, същите позволяват на подсъдимите да реализират в пълнота своята защита.

Възражението на защитата за противоречие в ОА по отношение времето на вземане на решение и начина на извършване също е неоснователно. Действително ОА съдържа противоречиви факти досежно времето на вземане на решение за умъртвяване от страна на двамата подсъдими, но доколкото това не е елемент от фактическия състав подлежи на установяване в хода на съдебното производство. Механизмът на извършване е конкретизиран точно и ясно в обстоятелствената част на ОА, с посочване на конкретните действия на всеки един от подсъдимите, като съизвършители в престъпната дейност. Тук следва да се подчетае, че липсата на информация за отделни детайли, свързани с извършване на инкриминираното деяние, които не могат обективно да бъдат установени, не водят до извода че е допуснато съществено нарушение на процесуални правила. Подобен подход би било проява на неоправдан формализъм и пречка да се търси наказателна отговорност от лица, за които има данни да са извършили престъпление, поради невъзможност да се установи в детайли механизма на извършването им, каквото значение и смисъл очевидно законодателят не влага в разпоредбата на чл. 246, ал. 2 от НПК.

Що се отнася до останалите визирани нарушения, правилно проверявания съд не ги е обсъждал в РЗ, тъй като същите касаят допускането, събирането, проверката и оценката на доказателствата и доказателствените средства. По отношение на същите, настоящия състав ще вземе отношение по-късно.

В пледоарията си пред настоящия състав защитата на подсъдимия А. изрази съмнение в безпристрастността на съдебния състав, разгледал делото като първа инстанция, което е довело до лишаване на подсъдимия от справедлив процес в нарушение на чл.6 от ЕКПЧ.

Законността на съдебния състав е основно изискване за валидността на извършените от съда действия и постановените от него актове. Тя предполага не само формиране на съдебния състав по предписания от закона начин, но и поставя изискване по отношение на членовете му да не са налице субективни и обективни основания за отвод или самоотвод. Като конкретни основания за твърдяна пристрастност на съдебния състав се сочат обстоятелствата, че съдът е изключил от доказателствената съвкупност гласни доказателства /показанията на полицейските служители/, проведения следствен експеримент и изследването с полиграф, едва след своето оттегляне на тайно съвещания преди постановяване на присъдата.

Настоящият състав намира за необходимо да подчертае, че в съответствие с принципа по чл.14 НПК съдът, който разглежда делото по същество свободно, по свое вътрешно убеждение оценява доказателствените материали, които анализира и въз основа на оценените като достоверни изгражда фактическите си изводи. Известно е принципното положение, че мотивите на постановения съдебен акт обективират вътрешното убеждение на съда, като позволяват на страните и на контролните инстанции да проследят начина, по който то е формирано. Изискването за мотивираност на съдебния акт се отнася както до фактите и тяхната доказателствена обезпеченост, така и до правните въпроси, поставени за решаване по делото. Претендираната от защитата предварителна оценка на достоверност и процесуална годност на доказателствените източници е равносилно съдът да е взел предварително отношение по оценката на доказателствата. Последното е абсолютно основание за отвод на съдебния състав, тъй като сочи за липса на субективна безпристрастност /вж Решение № 93 от 23.06.2015 г. на ВКС по н. д. № 246/2015 г., III н. о., НК, докладчик Л.П..

На следващо място, с оглед прокламирания в чл. 14,ал.2 от НПК принцип, че доказателствата и средствата за тяхното установяване не могат да имат предварително определена сила, инстанцията по фактите е свободна да ползва друго допустимо доказателствено средство при изясняване на релевантни за процеса факти, както е и сторила.

Съдът не установи други, различни от посочените съществени процесуални нарушения, за които е длъжен да следи служебно и които не се дерогират от правилото на чл.248,ал.3 от НПК.

Настоящият съдебен състав установи от фактическа страна следното:

Подсъдимите М.И. и Б.А. са син и баща. През 2019год. подс.М.И. притежавал недвижим имот, находящ се в с.Давидово, общ. Търговище, на ул. „Радецки“ №4. Имотът се състоял от къща с дворно място и стопански постройки. Подс. И. ползвал имота, за да развива дейност като земеделски производител, като в стопанството си отглеждал едър рогат добитък. През 2019год. в къщата в с.Давидово постоянно живеел неговия баща- подс.Б.А.. Подс.М.И. живеел в гр.Търговище, но поради естеството на стопанската

дейност, всяка сутрин посещавал имота в с.Давидово, където помагал на баща си в грижа за животните, след което се връщал в домът си в града.

В съседство с имота на подс.И. се намирал парцел- собственост на пострадалия Д.Й. и на неговия брат– частен обвинител и граждански ищец К.Й.. Отношенията между съседите: двамата подсъдими и Д.Й. първоначално били добри. Впоследствие същите се влошили, за което допринесъл и отказа на пострадалия Й. да продаде имота на подсъдимите. Имотът бил закупен от св.Д.Е., който поставил в него строителен фургон, като позволил на Д.Й. да живее в него. Влошени били отношенията и между подс.А. и св. Е., като спора възникнал относно намерението на последния да изгради постройка в близост до имота на подсъдимия.

Пострадалият Д.Й. не работел, поради което св.Е. му възлагал срещу заплащане определени задачи, свързани с отглежданите от свидетеля животни. Пострадалият често употребявал спиртни напитки, но не бил агресивен. Същият играел и хазартни игри.

На 23.09.2016год. поради спор къде да бъде изхвърлен оборски тор, станало спречкване между подс. А. и Д.Й., в резултат на което последния получил нараняване в областта на ръката и главата от желязна вила. По този повод постр.Й. посетил съдебен лекар, където му било издадено съдебно– медицинско свидетелство. Д.Й. често провокирал подс.А. по различни начини, като се разхождал гол в имота, уринирал с лице към къщата му, наричал го „дъртъо“ и отправял към него неприлични жестове. От имота на подсъдимите започнали да изчезват вещи, поради което същите поставили камери в къщата и извън нея. На 22.03.2019год. от запис на камерите подсъдимите установили, че Д.Й. е влизал в дома им, като е претърсвал джобовете на техните дрехи. Подсъдимите подали жалба до полицията, с твърдението че са изчезнали 100лв. и предали записа. По този повод на 22.03.2019г. било образувано досъдебно производство, което впоследствие било прекратено, поради недоказаност.

На 22.07.2019год. подс.М.И. отново подал жалба в полицията, че на 18.07.2019год. е извършена кражба на движими вещи от неговия имот. Подсъдимите отново били убедени, че кражбата е осъществена от пострадалия Й.. На осн. чл.9,ал.2 от НК прокуратурата е отказала да образува досъдебно производство.

На 20.07.2019год. преди обяд, пострадалият Д.Й. отишъл в центъра на с.Давидово и седнал в питейно заведение заедно със свидетелите Н.М. и С.К.. Тримата употребили алкохол-бира, като впоследствие Й. преминал на ракия. Свидетелят М. си тръгнал, но като минал след известно време покрай заведението възприел, че Й. спи на масата. В късния следобед на същия ден, св.М. отново минал покрай заведението и видял, че Й. е още там. Последният бил видимо повлиян от алкохола, по панталоните отзад имало кръв и бил повръщал. Постр.Й. помолил М. да го закара до тях, *„защото се бил изложил“*. След като се съгласил, св.М. и пострадалия тръгнали, като Й. се

качил на предната дясна седалка на управлявания от свидетеля микробус „Рено“ с френска регистрация. По пътя Й. отворил страничното стъкло и отново повърнал. След като стигнали до имота в който живеел Й., от вторият етаж на къщата на подсъдимите се показал подс.А., който наблюдавал действията на Й. и М.. Пострадалият слязъл от микробуса и уринирал до оградата на Б. А., което било възприето от последния. След това Й. влязъл в имота, а св.М. обърнал посоката на движение на микробуса и се прибрал в дома си. След като влязъл в имота, Й. паднал в близост до кладенеца, легнал на земята и заспал.

Неприличното поведение на пострадалия било възприето от подс.А.. Последният позвънил на сина си-подс. М.И. в 20:50:32 часа, като му казал, че не се чувства добре. Подс.И. веднага отишъл в с.Давидово със своя автомобил. Когато пристигнал в къщата, неговия баща му разказал за поведението на пострадалия през деня и му предложил да го хвърлят в кладенеца. За целта двамата принудително изключили записващите камери в техния дом.

Двамата подсъдими излезли от дома си в 21:03:48 часа и влезли в съседния имот, като се приближили до лежащия на земята Й., който се намирал на около метър от кладенеца. Подс.А. подритнал пострадалия, в резултат на което същият се е надигнал, без да се изправя. Подс.Б.А. хванал Й. за ръката или крака и се опитал да го вдигне, като Й. се подпрял на кладенеца. Тъй като не могъл да се справи сам, подс.А. поискал от сина си-подс.И. да му помогне, за да хвърлят пострадалия в кладенеца. Подс.И. се навел, хванал Й. от другата страна, двамата подсъдими го вдигнали от земята и го пуснали в кладенеца с главата надолу. В кладенеца имало вода около 1.5 метра. При падането си пострадалия се ударил и охлузил в стените на кладенеца, които били от зидан камък и падайки в кладенеца се удавил. След това двамата подсъдими се върнали в дома си в 21:05:23 часа.

В следващите дни- 21.07.-22.07.2019г. пострадалия Й. бил търсен от своите приятели св.св.Д.Е., Е.Х.М., но не бил намерен. Св.Е. свирил с клаксона на лекия си автомобил до оградата на имота, в който живеел, но пострадалия не се показал. На 23.07.2019г. тримата свидетели посетили имота на пострадалия, като Е. погледнал в кладенеца и видял тялото на Й.. Като разположение, тялото, ръцете, краката и главата на пострадалия, освен свиването, отнесено спрямо хоризонталната проекция, били разположени на различни нива във вертикална проекция. Над нивото на водната повърхност се намирало ходилото на десния крак, по голяма част от ходилото на левия крак и лявата ръка /указана като дясна в Протокола за оглед/. Подбедриците на двата крака се намирали в направления под малки ъгли спрямо надлъжната ос на кладенеца, като колената били разположени на най-голяма дълбочина спрямо водната повърхност. Външната странична повърхност на глезена и подбедрицата на десния крак били притиснати към зидарията на кладенеца. Тазовата област се намирала под нивото на водната повърхност, като тя и гърба били притиснати към зидарията на кладенеца. Лявото рамо се намирало

на нивото на водната повърхност, като торса, главата са били разположени под нивото на водната повърхност.

Свидетелят Е. се обадил първо на кварталния полицай, след което сигнализирал на тел.112 за инцидента.

В хода на досъдебното производство са назначени и изготвени няколко експертизи, които установяват следните фактически обстоятелства:

1. Съдебно-медицинска експертиза на труп №51/2019г./л.211, том1 от ДП/.

Видно от същата, смъртта на Д.Й. се дължи на механична асфикция-удавяне. Установената концентрация на алкохол в кръвта му е 1.88 промила и отговаря на средна степен алкохолно опиване. В това състояние са били нарушени: съобразителността, рефлексните реакции, координацията на движенията на пострадалия, като алкохолното опиване е благоприятствало удавянето му. По трупа са установени следните наранявания: разкъсно-контузна ранна в тилната област на главата, повърхностни охлузвания по дясната гръбна половина, като тези наранявания са получени в резултат от действието на твърди тъпи и тъпоръбести предмети и са могли да бъдат получени от удари в камъни, от които са иззидани стените на кладенеца. Петнистото кръвонасядане по лявата предраменица гръбно с повърхностно линейно охлузване, са в резултат на действието на твърди тъпи предмети и предмет с остър връх, които могат да бъдат получени от стискане с човешки пръсти.

2. Съдебно-химическата експертиза №50 /л.281, том1 от ДП/. Видно от заключението на вещото лице, в представената за изследване проба от кръв, иззета от Д.Й. Д. се констатира наличие на етилов алкохол, с концентрация 1,88 промила. Изследването е извършено по метода на газова хроматография.

3. Съдебно-химическа експертиза /л.235, том1 от ДП/. Същата дава заключение, че в кръвната проба на Д.Й. не са установени наличие на упойващи, лекарствени и токсични вещества. Експертизата не е изследвала за хранително отравяния, или за метилов алкохол.

4. Компютърно-техническа експертиза /л.241, том1 от ДП/. Вещите лица са изследвали компактдиск марка „Catwork“ CD-R, при което не са установили признаци на намеса/манипулация върху записите. Последните са възпроизведени на хартиен носител и представляват 32бр. листи съдържащи разпечатка на трафичните данни на мобилни номера 0887595003 и 0888420262 за периода от 13,00часа на 20.07.2019г. до 00,00часа на 24.07.2019г.

5. Компютърно-техническа експертиза /л.222, том.1 от ДП/.

Констатациите на вещото лице, изследвало DVD устройство марка HIKVISION със съответен сериен номер сочат, че същото е изправно и напълно функциониращо с годна за използване парола. Разликата от реалното време е била около 1ч и 29 минути назад. В паметта има записи, годни за

възпроизвеждане за периода от 12.08.2019г. до 17.08.2019г. Реалното прекъсване на записа на 20.07.2019г. е за времето от 21,03ч до 21,09часа.

Изследван е и предоставен запис на диск CD-R SONI 700MB, със съответен номер от файл „CAMERA“, като са експортирани кадри, обработени и подредени в хронологичен ред, които проследяват действията на две лица от мъжки пол за времето от 21.03.49часа до 21.05.14часа на 20.07.2019г. Не са установени признаци на манипулация по изследвания диск.

В хода на съдебното следствие е назначена и изслушана комплексна съдебно медицинска експертиза /л.781, том3 от проверяваното дело/. Вещите лица дават следното заключение:

1. Здравословното състояние на Д.Й. преди смъртта е било добро, като не са установени при аутопсията болестни изменения. По отношение извършена емболизация на аневризма през 2014г., вещите лица дават заключение, че Й. е изписан без неврологичен дефицит и не се е нуждал от поддържащо лечение.

2. По отношение на пострадалия не се установяват вегетативни нарушения към 20.07.2019г.

3. Концентрацията на алкохол от 1,88 промила е средна степен на алкохолно опиване, при което се нарушава мускулния тонус и координацията, нарушено чувство за равновесие, стеснявало се периферното зрение, неясен говор, отслабени зенични реакции, нистагъм, Ромберг-положителна проба и несигурна походка.

4. Експертите приемат, че с оглед установените увреждания и положението, в което е намерено тялото, същото е паднало с главата надолу. Движението на тялото може да се разглежда като осъществено след “мигновено наложена връзка“ в зоната на ходилата, при достигане на надземната част на кладенеца. Възникването на това съприкосновение предизвиква движение на тялото с преимуществена ротация, предимно спрямо фронталната ос на тялото. Вещите лица не приемат за възможна хипотезата на залитане и падане на пострадалия сам, поради краткото време за реакция и невъзможността на същия да промени контура на тялото си, както и това, че придобитата при такова падане кинетична енергия води до удари по предните или задни повърхности с голям интензитет, което трябва да предизвика наранявания и в други зони и в значително по-голяма степен от установените.

Вещите лица дават заключение, че въз основа на изложените анализи на база наличните данни /параметри на кладенеца и тялото на пострадалия, установеното му положение в кладенеца и констатираните увреждания по тялото/ изключват възможността постр.Д. Д. самостоятелно да осъществи падане в кладенеца в установеното положение с главата надолу.

5. Като причина за смъртта на пострадалия вещите лица сочат механична асфикция, настъпила по метода на удавянето. Послесмъртните изменения свидетелстват за давност от най-малко два- три дни преди

аутопсията. Описаните при аутопсията увреждания са резултат на механични травми-действие на твърди предмети или повърхност /стените на кладенеца/ и могат да бъдат поучени при падане на тялото в кладенеца. Те са прижизнени и тяхната давност отговаря на срока за смъртта.

При проведеното въззивно съдебно следствие, настоящия състав изиска от Началника на НТЛ при ОД на МВР Търговище изготвения снимков материал, при проведения оглед на местопрестъплението и назначи съдебно криминалистическа и допълнителна комплексна експертиза. Задачата на първата е да обработи получените снимки, с цел повишаване качеството на изображението, като ги прехвърли на хартиен носител, а снимка IMG2662JPG, отразяваща положението на тялото във водата и в по-голям мащаб и максимално добра видимост. Поради установено положение на тялото, различно от фиксираното в огледния протокол, беше назначена и Допълнителна съдебно-медицинска експертиза, която след анализ на новите изходни данни изготви заключение като отговори на въпроса дали същото води до промяна на техните първоначални изводи. Видно от допълнителното заключение, според вещите лица, новите данни не водят до промяна на достигнатия извод в първоначалната експертиза, че тялото на пострадалия е попаднало в кладенеца с главата надолу и че е изключена възможността това движение да се случи самостоятелно /без чужда намеса/.

Така изложената фактическа обстановка се подкрепя от събраната по делото доказателствена съвкупност.

Настоящият състав намира, че първо трябва да даде отговор на въпроса кои от доказателствените източници следва да бъдат използвани, съобразно правилата на НПК.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че свидетелските показания на С., Ц., Б., Д. и А. са процесуални негодни, което е пречка да бъдат ползвани при формирането на изводите по релевантните факти. Посочените свидетели са полицейски служители и дават информация относно съдържанието на проведените беседи с двамата подсъдими, след тяхното задържане в РУ на МВР, преди да придобият качеството на обвиняеми. Настоящият състав напълно се солидаризира с мотивите на проверявания съд защо не следва да ги кредитира в частта, която касае „самопризнанията“ на двамата подсъдими.

Няма спор, че поначало беседа, провеждана от полицейски органи не е сред доказателствените средства, предвидени в НПК за установяване на правно релевантни факти. Същата има само оперативна стойност и съдейства за разработване на следствени версии /вж Решение №133 от 28.06.2016г. на ВКС по н.д.№407/2016г., трето н.о./. Непротиворечива е практиката на ВКС, че беседите, проведени от полицейските служители със задържано към този момент лице, по своята същност представляват снети обяснения от задържания. Същите имат стойност, равнозначна на саморъчните обяснения на задържания и не са доказателствено средство за установяване на правно

значими факти. Последното се извлича от обстоятелството, че задържаното лице не е имало процесуално качество, не е разполагало и с правата, дадени му с процесуалния закон, в който смисъл не може да се заобикаля процесуалния ред за снемане на обяснения на обвиняемия. Съгласно константната практика на ВКС, събирането на информация по този ред представлява заобикаляне на закона, доколкото чрез свидетелски показания се възпроизвеждат обяснения на лице, което не е било привлечено в качеството на обвиняем, не е било запознато с правата си по НПК и не е могло да се възползва от тях, т.е. подменя се законово регламентирания ред за даване на обяснения от обвиняем, чрез възпроизвеждане посредством свидетелски показания на информация, нямаща стойност на доказателствен източник поради това, че е събрана в противоречие с правилата на НПК /вж Решение № 87 от 18.05.2016 г. на ВКС по н. д. № 291/2016 г., II н. о., НК, докладчик съдията Г.Т./.

Тази информация е добита и в нарушение на чл. 6 §§ 1 и 3 от ЕКЗПЧОС, на Директиви №2012/13/ЕС относно правото на информация в наказателното производство, №2013/48/ЕС относно правото на достъп до адвокат, № 2016/343/ЕС относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност /вж делото Д. М. срещу България, жалба № 34779/09, ЕСПЧ, Решение № 155 от 12.11.2019 г. на ВКС по к. н. д. № 579/2019 г., II н. о., НК, докладчик съдията П.Ш./. В този смисъл са и Решение № 45/2010 г. по н. д. № 712/2009 г. на III НО, Решение №129/2017г. по н.д. №264/2017 г. на II н.о., Решение №591 от 13.01.2014 г. на ВКС по н.д. №1902/2013г., първо н.о., решение №290 от 2016г. по н.д. № 956/2016 г., второ н.о., Решение № 26 от 23.03.2018 г. по н.д. №1011/2017 г., трето н. о., Решение №42 от 20.03.2018г. по н.д. №25/2018 г., второ н.о. и др..

По изложените съображения настоящия въззивен състав намира, че чрез свидетелските показания на разпитвания полицейски служител, които инкорпират самопризнания на задържано лице, на практика се заобикаля императивната разпоредба на чл. 105, ал.2 от НПК, която изключва доказателствени средства, които не са събрани или изготвени при условията и по реда на НПК.

В посочения смисъл, решението на първоинстанционния съд да не кредитира показанията на посочените свидетели в тази им част е правилен. В останалата част, показанията на посочените свидетели следва да се ценят, тъй като лицата не са участвали в разследването.

Проверяваният съд е приел, че проведения следствен експеримент е негоден от процесуална гледна точка, поради което не е ценил и показанията на присъстващия полицейски служител-св.Ц. и поемното лице-св.Весков. Настоящата инстанция споделя този извод по следните съображения.

Следственият експеримент е сред предвидените в НПК способи за доказване, като неговата цел е да бъдат проверени и уточнени данни, получени от разпита на обвиняемия и свидетелите, или друго действие по

разследването или съдебно-следствено действие. „Правната природа на обсъждания институт предполага съществуването на доказателства, които трябва да бъдат проверени, или уточнени чрез провеждането му. Тези доказателства трябва да бъдат надлежно събрани, като при липсата им или при тяхна негодност, провеждането на следствен експеримент е безпредметно, тъй като извършването му не би могло да се замести липсващи доказателства или да санира допуснати при събирането им пороци“/вж Решение № 27 от 26.08.2019 г. на ВКС по н. д. № 1242/2018 г., III н. о., НК, докладчик съдия Д.А..

В конкретния случай следствения експеримент е проведен във връзка с показанията на подсъдимия М.И., дадени в качеството му на свидетел. Няма спор, че тези показания не могат да бъдат ползвани като източник на информация в процеса, поради промяна в процесуалното качество на лицето и нямат доказателствена стойност. Тъй като правната природа на чл.166 от НПК предполага съществуването на доказателства, които трябва да бъдат проверени, при липсата на годни такива, които могат да бъдат ползвани в наказателното производство, неговото провеждане е безпредметно. Това е така, тъй като провеждането му не би могло да замести липсващи или да санира допуснати недостатъци при тяхното събиране. Тъй като показанията на подс.И., дадени в качеството му на свидетел, преди да бъде установен като обвиняем, не могат да бъдат ползвани при решаване на делото и нямат никаква доказателствена стойност, следствения експеримент, насочен към проверка на негоден доказателствен източник не може да бъде кредитиран и неговите резултати не могат да установят съществени за процеса факти, още по-малко авторството на престъплението.

Ето защо, напълно законосъобразно първоинстанционния съд е изключил от доказателствената съвкупност протокола от проведения следствен експеримент и получените от него резултати не са били използване за установяване на факти, релевантни за процеса. Същия извод се налага и досежно показанията като свидетел на поемното лице Весков, присъствал на извършване на следствения експеримент.

Първоинстанционният съд е извършил обстоен анализ на свидетелските показания, даващи информация за отношенията между двамата подсъдими и пострадалия, указващи мотива на извършеното престъпление. Настоящият състав ги споделя напълно, поради което не следва да ги преповтаря. Правилно съдът не е дал вяра на показанията на св.С. А.а-съпруга на подс.А. и св.Ц. И.а-сестра на подс.М.И.. На първо място този извод се налага от обстоятелството за тясната им роднинска връзка с подсъдимите, поради което същите трябва да се преценяват през призмата на тяхната заинтересованост. На следващо място следва да се отбележи, че и двете свидетелки нямат непосредствени впечатления от взаимоотношенията между подсъдимите и пострадалия, тъй като св.А.а не живее постоянно в с.Давидово /същата работи в гр.Търговище/, а св.И.а живее в гр.Търговище от 1970г. и се прибира в селото инцидентно. Техните възприятия се базират не на непосредствени

впечатления, а на съобщени от подсъдимите факти, поради което се явяват производни доказателства.

За влошени отношения между подс.А. и пострадалия, както и за провокации от страна на последния свидетелстват: Б. Ц., Д.Ж., С.Ж., Д.Е. Д., С.К. и Н.М.. За конфликтите между подсъдимите и пострадалия свидетелстват и редица писмени доказателства. На първо място това е съдебно медицинско удостоверение /л.61,т.1 от ДП и на л.97 -113 т.1 от ДП/. Същото е издадено на 23.09.2016 год. по повод посещение на пострадалия Й. при съдебния лекар в МБАЛ– Търговище. В удостоверението си последния е констатирал, че пострадалия е получил разкъсно- контузна рана по лявата предраменница с оток и възпаление на меките тъкани около раната и оток в дясната теменно слепоочна област на главата, като уврежданията добре отговарят да са получени по начин и време както е посочил Й., а именно при нанесен удар с рог на желязна вила. В подкрепа на това са и показанията на св.Е., който свидетелства, че описаната прободна ранна от желязната рог и удара по главата са нанесени от подс.Б.А.. Частично досежно този конфликт показаният дават и св.св.А.а и И.а. Същите заявяват, че не са присъствали на инцидента, но чули за същия, като отричат удара с вила да е осъществен от подс.А.. По отношение показанията на тези свидетели съдът взе отношение по-горе. Същите пресъздават предадени от подсъдимите факти, пречупени през тяхната заинтересованост. Въпреки това, двете свидетелки не отричат, че отношенията между подсъдимите и пострадалия се влошили. Самият подс.А. признава, че е имал спор с желязна вила през 2016год., но отрича да е насял удари с нея на пострадалия Й..

След този случай отношенията между подсъдимите и пострадалия се влошили, като последния дразнел и провокирал подс.А. със своето поведение. Същото се установява от посочените по-горе свидетели, чиито показания са обсъдени подробно от първата инстанция.

Отношенията между подсъдимите и пострадалия, особено между подс.А. и пострадалия Й. допълнително се влошили през 2019г. Причина за това било обстоятелството, че от домът на подсъдимите започнали /по техни твърдения/ да изчезват вещи. По този повод, подсъдимите монтирали в къщата и извън нея видео-наблюдение. При преглед на записите от камерата на 22.03.2019год., подсъдимите установили, че пострадалия е влязъл в къщата им и претърсил техните дрехи. За същото подсъдимите подали жалба до РПУ, като приложили и видеозаписа на магнитен носител. По този повод ТРПр Търговище образувала и ДП /л.97 -113 т.1 от ДП/, което било прекратено поради недоказаност.

На 22.07.2019год. подс.М.И. подал отново жалба в полицията, че е извършена кражба на вещи от техен склад на 18.07.2019год., като двамата подсъдими били убедени, че извършител на кражбата е пострадалия.

Влошените отношения между подсъдимите и пострадалия имат пряко отношение към мотива на престъплението. Неоснователни са възраженията на

защитниците на подсъдимите, че пререканията между тях не са от такова естество, което да послужи като повод за вземане на решение за умъртвяване на пострадалия. Имайки предвид причините за влошаване на отношенията, които са от финансово и морално естество, наличието на ежедневни провокации от страна на пострадалия и характера на подс.А./избухлив и импулсивен/, настоящия състав намира изложения мотив за житейски обоснован и правдив. Самият подсъдим И. заявява в своите обяснения, че „бутането“ на пострадалия в кладенеца *„не е без причина, защото той влизаше да краде в нас“*/вж обяснения на л.304, том2 от ДП/.

По отношение физическото и емоционално състояние на пострадалия, предвид употребата на алкохол преди инцидента, свидетелстват св.С.К., св.Н.М. /вкл.приобщените чрез прочитане показания на същия се л.190 т.1 от ДП на основание чл.281, ал.5 във вр. с ал.1 т.1 и 2 от НПК/, св.Д.Е. и св.Ц.. На 20.07.2019г. около 12часа, пострадалият Й., заедно със св.К. посетил питейно заведение, където употребили бира, като към тях по-късно към 13часа се присъединил и св.Н.М.. Според показанията на св.К., Й. изпил три бири, след което преминал на ракия. Всеки един от двамата свидетели по различно време е напуснал заведението, като оставили Й. сам, който заспал на масата. Употребата на алкохол от пострадалия, респ. неговото количество се установява и от приетата съдебно-химичната експертиза, която определя, че концентрацията на алкохол в кръвта на Й. по време на смъртта е 1,88 промила. Видно от приобщените чрез прочитане показания на св.Н.М., около 19-20 часа същият отново е отишъл в центъра на селото, където заварил пострадалия Й. в заведението, който бил повърнал и имал зацапване отзад на панталоните. Свидетелят заявява, че по молба на пострадалия го качил в микробуса си и го закарал до имота където живеел. От показанията на свидетеля се установява, че по пътя Й. е повърнал, а след пристигането слязъл от автомобила и уринирал пред очите на подс.А., след което влязъл в имота където живеел. Според свидетеля, пострадалия се движил сам, като залитал, но пазел равновесие /вж показания на л.593, том3 от делото/. Състоянието на пострадалия се установява и от запис на иззетия DVR, от записващите камери. Тъй като същия е унищожен, за него съдим от свидетелските показания на св.Ц.. В тази им част, същите правилно са кредитирани от съда. Свидетелят заявява в с.з., че след слизането си от лекия автомобил, пострадалия се е движил сам, като не е залитал *„до степен да пада на земята“* /вж показания на л.250, том2 от делото/.

По отношение противоречието между показанията на св.М. и подс.А. къде е стоял подсъдимия, когато пострадалия се прибрал, както досежно обстоятелството по какъв начин същия е слязъл от микробуса, отношение е взел първоинстанционния съд. Настоящият състав се солидализира с изложените мотиви, като в същото време следва да отбележи, че тези обстоятелства не са и от съществено значение за изясняване на релевантни факти. От значение е само обстоятелството, че пострадалия отново е провокирал подс.А., като е уринирал до оградата и същото било възприето от

последния.

По изложените съображения, настоящия състав намира за законосъобразен и обоснован извода на проверявания съд досежно състоянието на пострадалия преди инцидента. Същият е бил алкохолно повлиян, като е била нарушена неговата координация. В този смисъл са и констатациите на комплексната СМЕ, изготвена в хода на съдебното следствие. По тези съображения настоящия състав остави и без уважение направеното искане за разпит на свидетелката Ведиха Хасанова.

Фактическата обстановка след пристигане на пострадалия в имота, където живеел, вкл. изпълнителното деяние се установява на първо място от обясненията на подс.И., приобщени от съда по реда чл.279, ал.2 във вр. с ал.1 т.4 от НПК /вж обяснения на л.304, том 2 от ДП/.

Възражението на защитата на подсъдимите, че изводите на обвинението и на проверявания съд се крепят единствено и само на тези обяснения са неоснователни. Подробно в своите мотиви съдът е анализирал тези обяснения и е посочил доказателствата, които ги подкрепят. Тъй като това е основното възражение на защитата и има съществено значение за изясняване на обстоятелствата по делото, респ.авторството и съставомерността на деянието, пред вид забраната на чл.279, ал.4 от НПК, настоящия състав ще се спре по-подробно на този въпрос.

На първо място в подкрепа на обстоятелството, че на 20.07.2019год. в 20:50:32 подс.А. се е обадил на своя син са фактическите констатации на компютърно-техническата експертиза и приложените към нея разпечатки на трафични данни за посочените мобилни номера /л.241, том1 от ДП/. Видно от същите, на 20.07.2019год. в 20:50:32 часа е осъществен телефонен разговор от мобилен телефон с номер 0887595003 до телефон, с номер 0888420262, като разговора е протекъл в рамките на 23 сек. Вещото лице е разпечатало предоставените трафични данни от мобилния оператор „А1 България“ за проведени телефонни разговори с мобилни номера 0887595003 и 0888420262 за периода от 13.00 часа на 20.07.2019год. до 00.00 часа на 24.07.2019год. От разпечатката приложена към експертизата е видно, че на 20.07.2019год. в 20:50:32 часа е проведен изходящ разговор от телефон 0887595003 до телефон 0835009262 с продължителност от 23 сек. Клетката от която е проведен изходящия разговор е „Шишеджам“ – Завод за домакинско стъкло „Тракия глас“, а клетката от която е проведен входящия разговор е ул. „Христо Смирненски“ в гр. Търговище. По делото е установено, че телефон с номер 0887595003 е собственост на ЕТ „С. А.а“ и се ползва от подс.А., а телефон с номер 0888420262 е собственост на Т.Н.Т. и се ползва от подс.М.И., който живее с нея на семейни начала. Впоследствие са проведени два входящи разговора от телефон 0889648215, собственост на Т.Н.Т. до телефон 0888420262 в 21:10:38 с продължителност 25 сек и в 21:12:26 с продължителност от 11 сек..

След получаването на обаждането, подс.И. отишъл до къщата си в

с.Давидово, където живеел баща му с автомобила си марка „БМВ Х 5“. Това обстоятелство се установява и от записа на охранителната камера на Мандрата. Видно от последния, в 20,58часа лекия автомобил спира пред къщата на подсъдимите /вж вещественно доказателство/.

При изследване на повторно иззетия DVR от къщата вещото лице е посочил, че при проверка в меню „Лог информация“ се установява прекъсване на записа от 19:34:23ч до 19:40:18 на 20.07.2019год., като регистрираната причина за прекъсването е *„не нормално изключване“*. Вещото лице е уточнило, че такъв вид прекъсване се генерира при изключването на захранващият кабел, или при изключването на тока. В експертизата е отразена и разлика от реалното часово време с около 1ч и 29мин., което сочи, **че прекъсването на записа в реално време е осъществено от 21:03ч. до 21:09ч. на 20.07.2019г.** Това прекъсване е било налично и при първоначалното му изследване. Данни за това черпим от показанията на св.Ц.. Видно от същите, от спирането на записа до 24,00часа на 20.07.2019г. *„не се забелязаха да влизат или излизат хора в имота“* /вж показания на л.196 гръб, том1 от ДП надлежно приобщени към делото/.

По отношение причината за принудителното спиране на запис-изключване на захранването, или спиране на тока, проверявания съд е посочил, че не са събрани доказателства. Настоящият състав изразява несъгласие с този извод. Съображения на съда са слените.

На първо място обяснения за това *„принудително изключване“* дава подс.И.. Същият заявява, че *„Аз отидох да включа бойлера... и тока спря... Когато бутнахме/Д./ и той падна, двамата с баща ми веднага си тръгнахме от там и се прибрахме в нас, тогава аз отидох да оправя тока“* /вж обяснения на л.305, том 2 от ДП надлежно приобщени от съда/.

Настоящият състав намира, че обясненията на подсъдимия в тази им част не следва да се кредитират, тъй като се опровергават от разкритите и приобщени към доказателствения материал нови доказателствени факти, чрез способите на експертизата и данните от приобщените веществени доказателства. Съображенията на настоящия състав за този извод са следните.

На първо място е безспорен факта, че **записите от охранителните камери в домът на подсъдимите са прекъснати именно от 21:03ч. до 21:09ч. на 20.07.2019г./вж СТЕ/.**

На следващо място, от съществено значение за изясняване на този въпрос е и обстоятелството, **че точно в този времеви диапазон на 20.07.2019г. от 21,03ч. до 21,05часа. са установените записи от охранителните камери на Мандрата.** Видно от видеотехническата експертиза /л.222, том1 от ДП/, около 21.03.49ч на 20.07.2019г./видимо от вкопираните дата и час на камерата/ се виждат две лица от мъжки пол, едното със светла дреха, другото с тъмна, излизащи от външната врата на къщата на подсъдимите. Същите завиват надясно и в 21.04.05ч. влизат в съседното

дворно място. Там лицата се движат, след което спират за времето от 21.04.24ч до 21.05.14ч, навеждат се над земята, след което се изправят. Малко след това лицето със светлата връхна дреха се накланя от кръста-напред и поглежда надолу. В 21.05.23ч лицата излизат от съседното дворното място и в 21,05,39ч влизат пред външната входна врата на къщата. След внимателен преглед на записа от камерата от Мандрата настоящия състав установи, че за периода от 21,05,39ч./часа в който подсъдимите се връщат и влизат през тяхната външна врата/ до 21,09,37ч./ когато подс.И. излиза и тръгва с лекия си автомобил/ не се установява движение на лица от къщата на подсъдимите до ел. таблото/вж вещественно доказателство CD-R марка SONI700MB/. Видно от съдебния протокол за проведения от съда оглед на къщата на подсъдимите, *“на улицата, в близост до къщата на подсъдимите има поставен бетонен стълб за пренос на ел.енергия, на който има закачено ПВЦ табло. Разстоянието до този стълб от входа на портата на къщата, гледано срещу нея в ляво е 7,10м, а разстоянието от оградата до стълба и 2,10м“*/вж протокол и снимков материал на л.682 и сл.,том3 от делото/. Изложеното обосновава извода, че твърдяното от подс.И. движение от къщата до ел.таблото, с цел възстановяване на тока е следвало да бъде записано от камерата на Мандрата.

Съобразявайки тези обстоятелства, настоящия състав намира, че същите опровергават обясненията на подс.И. досежно причината за спиране работата на камерата и възстановяване на ел.захранването. Обстоятелството, че **в един и същи времеви диапазон от 21:03ч. до 21:09часа на 20.07.2019г.,т.е. В РАМКИТЕ НА ШЕСТ МИНУТИ НА ЕДНА И СЪЩА ДАТА** камерата в домът на подсъдимите спира да записва, а според записите на охранителните камери на Мандрата две лица излизат от дома на подсъдимите, навлизат в съседния имот на пострадалия и се връщат в тяхната къща; както и обстоятелството, че от връщане на двете лица в къщата в 21,05,39ч. до излизането на подс.И., който потегля със своя автомобил в 21,09,37ч. не се наблюдава движение от къщата до ел.таблото, водят до извода за принудително спиране на камерата, осъществено от подсъдимите.

Видно от протокола за оглед на съда и изготвения фотоалбум ФК 18, 19, 20, 21 /л.682-698 от делото/, на сайванта на къщата има поставена камера на височина 3.50 метра, като разстоянието до вратата на къщата е 23.50 метра, а до кладенеца по права линия- 28 метра. Между камерата и кладенеца няма прегради. Всичко това води до извода, че тази камера е имала възможност /ако не е било спряно принудително захранването/ да заснеме лицата, които минават през вратата на имота, както и лицата, които отиват до кладенеца, находящ се в съседното дворно място. Именно по тази причина съдът намира, че подсъдимите принудително са прекъснали захранването, което е продължило от 21:03ч. до 21:09ч., установено от вещото лице. Време, съвпадащо с времето, през което камерата на Мандрата е записвала движението на двамата подсъдими. В този смисъл обясненията на подс.И. в тази им част са опровергани и не следва да се кредитират.

По изложените по-горе съображения, настоящия състав стига до извода, че записите на камерата са преустановени съзнателно и принудително от подсъдимите, с цел същите да не записват техните действия от 21:03ч. до 21:09ч. на 20.07.2019г.

По отношение показанията на св.Ц. съдът взе отношение по-горе. В частта им, отнасяща се до направените самопризнания на подсъдимите, същите правилно не са кредитирани от съда. Не така стои въпроса по отношение на останалата част, в частност възпроизвеждане на записите от охранителната камера от процесната дата, които впоследствие са били унищожени. Тази показания безусловно имат характера на производно доказателство, което може да бъде ползвано за установяване на факти, включени в предмета на доказване при определени случаи. Съгласно практиката на ВКС *"Естеството на производните доказателства предпоставя и тяхната процесуална роля и предназначение. Те могат да бъде използвани като средство за разкриване на първични доказателства, служат за проверка на последните, или ги заместват при недостъпност на погиване на източника на преки първични доказателства /вж Решение №3-08 от 31.05.2010г. на ВКС по н.д.№255/2010г., първо н.о./*.

Няма спор, че осъдителната присъда не може да почива единствено на такива производни доказателства, или когато между тях и останалата доказателствена съвкупност е налице съществено противоречие /вж Решение №114/06г. ВКС, второ н.о./. В конкретния случай св.Ц. последователно и непротиворечиво описва възприетото лично от него при наблюдаване на записите от охранителната камера на къщата, което съответства напълно и на констатациите по изготвените технически експертизи. Предвид, че вещественото доказателство е било унищожено, няма процесуална пречка тези показания са бъдат ползвани от съда.

За последващите действия на подсъдимите съдим както от обясненията на подс.И., така и от констатациите на СТЕ. Двамата подсъдими излезли през външната врата на къщата си около 21:03:49часа, завили надясно– гледано от наблюдаваната от камерите зона и в 21:04:05часа са влезли в съседното дворно място. Когато двамата подсъдими отишли в дворното място на Й., същите видели че пострадалия е паднал на земята, на около метър от кладенеца. Подс.А. подритнал пострадалия, който се е надигнал, без да се изправя. Подс.А. хванал Й. за ръката и крака и се опитал да го вдигне, при което пострадалия се хванал за кладенеца. Тогава подс.А. поискал от сина си -подс.И. да му помогне. Последният се навел, хванал от другата страна Й. и двамата го вдигнали и пуснали в кладенеца.

Този механизъм на извършване на престъплението е подробно конкретизиран в обвинителния акт, възприема се от проверявания съд и от настоящия състав. Същият се установява на първо място от обясненията на подс.И.. Видно от последните, пострадалия се намирал на около метър от кладенеца. Подс.А. го бутнал с крак и го подритнал, при което пострадалия се

надигнал, без да се изправя. *“Като се изправи Д. баща ми го хвана за ръката или крака, не знам точно. Баща ми каза да му помогна защото не можел сам. Тогава аз не знам къде хванах Д. за крак или ръка и с баща ми го бутнахме в кладенеца...Когато бутнахме в кладенеца Д. беше жив. Той падна настрани вътре в кладенеца и не съм видял дали се е ударил някъде“*/Вж обяснения на л.304, том 2 от ДП, надлежно приобщени по делото/.

Обясненията на подс.И. досежно механизма се подкрепят на първо място от компютърно техническата експертиза /л.224, том 1 на ДП/, която е разчала записите от Мандрата. Видно от фактическите констатации на същата, на записа се наблюдават две лица, които излизат от къща, влизат в съседното дворно място, движат се, след което се спират за времето от 21:04:24ч до 21:05:14ч., навеждат се към земята, след което се изправят. Малко след това едното от лицата се накланя от кръста напред и поглежда надолу, действията на другото лице не се виждат. В 21:05:23 лицата излизат от дворното място и влизат в къщата от която са излезли. Според вещото лице двете фигури са фигури на мъже, което той определя на базата на своя опит и походката. Няма спор по делото, че записаните действия на двете лица се отнасят именно до къщата на подсъдимите и двора, където живее пострадалия.

В подкрепа на този механизъм следва да се отчетат и констатациите на в.л.Г., дадени в изготвената СМЕ, разяснени и в съдебно заседание. Същият разяснява, че установеното по трупа на пострадалия петнистото кръвонасядане по лявата предраменица гръбно, с повърхностно линейно охлузване, е в резултат от действието на твърди тъпи предмети и предмет с остър връх, като това кръвонасядане може да бъде получено от стискане с човешки пръсти. Изложеното подкрепя приобщените обяснения на подс.И., че пострадалия е бил хванат за ръцете и краката, вдигнат и пуснат в кладенеца.

В този смисъл неоснователни се оказват възраженията на защитниците на подсъдимите, че механизма на деянието не е установен по делото. Очевидно поради отдалечеността на записващите камери на Мандрата от кладенеца /видно от съдебния протокол при проведения оглед, общото разстояние от външната ограда на Мандрата до кладенеца е 82,40м./ не е възможно да бъдат определени конкретните действия на подсъдимите и разграничено „трето лице“, което се е намирало на земята. Това прави и безпредметно извършване на следствен експеримент, в каквато насока бяха исканията на защитата на подсъдимите.

Некоректно и в пълно противоречие със СТЕ и данните по делото е възражението на адв.П., че в рамките на 1м.18 сек. подсъдимите са излезли от техния дом, извървели разстоянието до кладенеца хвърлили тялото на пострадалия в него и се върнали обратно в къщата. Видно от данните по СТЕ около 21,03,49ч се забелязват две фигури, които излизат от външната врата на къщата. В 21.04.05г./т.е. след една минута/ същите влизат в съседното дворно

място, след което се движат и спират. Именно от спирането на лицата в 21.04.24ч в дворното място на пострадалия, до тръгването им обратно в 21.05.23ч., т.е. времето на извършване на престъплението Е ИЗМИНАЛА ЕДНА МИНУТА. Видно от обясненията на подс.И., не е имало никакво забавяне в действията им от установяването на пострадалия до неговото хвърляне в кладенеца.

Механизмът на деянието се установява на следващо място и от СМЕ и Комплексната СМЕ, които се явяват проверка на сметите обяснения. По отношение обосноваността на двете експертизи, съдът ще вземе допълнително отношение по-нататък. Напълно неоснователни са твърденията на защитата, че хващането на пострадалия за „ръката или крака“ от подсъдимите не кореспондира с констатациите на СМЕ. Както вече нееднократно беше посочено, съгласно фактическите констатации на СМЕ и поясненията на в.л.Г. в с.з., петнистото кръвонасядане по лявата предраменница гръбно с повърхностно линейно охлузване на тялото на пострадалия са в резултат от действието на твърди тъпи предмети с остър връх и могат да бъдат получени от стискането с човешки пръсти. Всички установени увреждания по тялото на пострадалия са получен преживе.

По отношение възможността двамата подсъдимия да вдигнат и хвърлят тялото на пострадалия настоящия състав се солидаризира с мотивите на проверявания съд. Действително подс.А. е на значима възраст и множество заболявания, но подс.И. е млад мъж, без констатирани заболявания и в разцвета на своите сили. Ето защо, бащата е потърсил помощта на своя син, за да осъществи посочените действия, именно поради невъзможността да го стори сам. Изхождайки и от данните за пострадалия, съобщени от в.л.Г. в с.з., че същият е бил „около 1,75-1,78м висок слаб, със слабо изразено телосложение, около 75-78 кг./вж пояснения на л.610 от делото/ следва да се приеме за обоснован извода на съда, респ. неоснователността на възраженията на защитата.

Неоснователни са и възраженията на защитата за липса на други следи, предвид хващането на тялото на пострадалия и от двамата подсъдими за ръцете и краката. Видно от разясненията дадени от в.л. д-р Л. в с.з. пред настоящата инстанция, посочените действия не винаги водят до оставянето на следи по тялото, имайки предвид, че пострадалия е бил облечен.

Като неоснователно настоящия състав определя и възражението на защитата на подсъдимите, за липса на следи по тялото на пострадалия от борба, в т.ч. защитни рани, от което се приви извод за „*нещастен случай*“. Видно от данните на СХЕ, наличието на алкохол в кръвта на пострадалия е установена на 1,88 промила, което отговаря на средна степен на алкохолно опиване. При тази концентрация на алкохол, според СМЕ, лицето е било силно повлияно, като са били нарушени съобразителността, рефлексните реакции, координацията на движенията и др. Експертите от Комплексната експертиза потвърждават тези изводи. При установената концентрация на

алкохол, са били нарушени всички функции на лицето. „Налице е емоционална лабилност, появяват се нарушения в мускулния тонус и координацията, чувството за равновесие, отслабени зенични реакции, несигурна походка“/вж експертиза/. В такова състояние спейки подсъдимите са намерили пострадалия. Видно от обясненията на подс.И., същият едва е реагирал, когато е бил подритнат от подс.А., като само леко се е надигнал. Непосредствено след това двамата подсъдими са го хванали за ръцете и краката и са го хвърлили в кладенеца. При така установеното състояние на пострадалия и действията на подсъдимите, напълно законосъобразен и житейски оправдан се явява извода за невъзможността пострадалия да реагира адекватно и да се защити.

По отношение иззетия запис от Мандрата и възражението, че същото не е извършено по реда на НПК.

Видно от показанията на св.Ц., същият е посетил мандрата в с.Давидово на 14.08.2019год. въз основа на издадено Постановление за оказване на съдействие на основание чл.218, ал.2 от НПК /л.40 от том 1 на ДП/, прегледал е записите от 20.07.2019год. и установил, че една от камерите, която е насочена към дома на подсъдимите и дворното място на Й. е извършила запис. Същият поискал от Д.П.Н., да бъде записана информацията на магнитен носител. Видно от разпита на св.П. А.– собственик на фирма „Пик – Трейд“, свидетелката Неделчева работи във фирмата и е оторизирана да обслужва системата за видео-наблюдение. Изготвеният диск с исканата информация е бил предаден на св.Ц. с Протокол за доброволно предаване /л.44, том 1 от ДП/. На 16.08.2019год. този магнитен носител е предаден от свидетеля с приемно-предавателен протокол на разследващия полицай /л.45 том 1 от ДП/. От изложеното е видно, че в рамките на своите правомощия, на основание чл. 218, ал.2 от НПК, разследващият е възложил на служители на полицията да окажат съдействие по повод образуваното ДП. Напълно законосъобразно св.Ц. е поискал да му бъде предаден запис на магнитен носител. Презаписа е бил извършен от служител на мандрата, оторизиран за работи с тези системи, с достатъчна компютърна грамотност. Същият е предаден с Протокол за доброволно предаване, а в последствие и с Приемно предавателен протокол на разследващия.

Не могат да бъдат възприети и оплакванията на защитата на подсъдимите за това, че неправилно са ценени негодни доказателствени източници. Неоснователно е възражението на защитата срещу включването в доказателствения материал на свидетелските показания на полицейските служители, в частност на св.Ц.. В чл. 118, ал.1, т.1 – т.3 от НПК са уредени изключенията от правилото, че свидетел не може да бъде лице, участвало в същото наказателно производство в друго процесуално качество. Свидетелят Ц. не е участвал в производството в друго процесуално качество и не е извършвал действия по разследването, поради което липсва процесуална пречка по смисъла на чл. 118, ал. 1 от НПК да бъде разпитан като свидетел. Съставеният от същия протокол за доброволно предаване не отразява

извършено процесуално– следствено действие, доколкото доброволното предаване не е сред способите за доказване по чл.136, ал.1 от НПК. Протоколът за доброволно предаване, за разлика от изброените в чл. 127, ал.1 от НПК писмени доказателствени средства, не възпроизвежда доказателства, а служи единствено за тяхното приобщаване към доказателствената съвкупност. В този смисъл правилно проверявания съд е включил в доказателствената съвкупност както протокола за доброволно предаване, така и показанията на разпитания свидетеля Ц. в тази му част. Приобщените записи на магнитен носител са били проверени по експертен път досежно липсата на манипулации, като информацията от него е снета при спазване на процедурата по чл. 163, ал.6-8 от НПК. Поради това не е имало причини и не се е налагало да бъде изследвано "DVR"- устройството. Посоченият запис е бил възпроизведен пред страните в съдебно заседание, след което съдът е приел доказателственото средство, чрез което същият е включен към доказателствения материал по делото и е приел заключенията на изготвената компютърно техническа експертиза.

В този смисъл настоящия състав приема, че същият представлява годно доказателствено средство и кореспондира с останалите доказателствени материали.

Изложеното се отнася и до иззетото DVR устройство от подсъдимите. Видно от материалите по делото, същото е иззето с протокол за доброволно предаване от 23.07.2019г. /л.37,т.1 от ДП/ от св.Ц. и предадено с приемо-предавателен протокол на разследващия полицай на същата дата /л.38,т.1 от ДП/. Устройството е било върнато на подс.М.И. с разписка на 26.07.2019г./ л.39,том1 от ДП/. След получена нова информация /записите от мандрата/, на 16.08.2019г., с протокол за доброволно предаване устройството отново е било иззето и предадено по същия начин на разследващия полицай. Същото е било изследвано от експерт/КТЕ/, чиито констатации са, че устройството е технически изправно и напълно функциониращо с годна за използване парола. Вещото лице е отчело разлика от реалното часово време от около един час и двадесет и девет минути назад. В паметта на DVR устройството са открити записи, годни за възпроизвеждане за периода от 12.08.2019г. до 17.08.2019г.. След проверка в меню "Лог информация" вещото лице е установило прекъсване на записите на 20.07.2019г. за период от 21,03ч до 21.09часа, по причина регистрирана като „ненормално изключване“, т.е. изключване на захранващия кабел или прекъсване на тока. В този смисъл неоснователни са и възраженията на адв.П., че записът е бил „изтрит“ от подс.И. при неговата връщане. Спирането на записа в посочения период е установен още при първоначалното преглеждане на записа от св.Ц., потвърдено и от в.л. по СТЕ.

По отношение на инкорпорирните снимкови кадри от видеозаписа от Мандрата и тяхното съдържание.

От разпита на св.П.А. се установява, че мандрата има 52 камери.

Камерата, която е направила инкриминирания запис на 20.07.2019год. е поставена и предназначена за видео-наблюдение на двора на мандрата. Същата се активизира от детектор на движение. С оглед установяване на местоположението на камерата, разстоянието от същата до къщата на подсъдимите и дворното място, съдът е извършил оглед на местопроизшествие / л.682-686 от делото/ за който е изготвен и снимков албум. Съдът е установил, че камерата е закрепена на стрехата на покрива, на височина 2.50 метра, а самата ограда на мандрата е висока 2метра. При огледа е установено, че разстоянието от камерата до пътната врата на подсъдимите е 98.80 метра. Правилно съдът е ценил фактическите констатации на експерта, а не показанията на свидетеля Ц. в частта им, в която твърди, че на записа е разпознал двамата подсъдими. За да стигне до този извод, съдът е ползвал изготвената експертиза, разясненията на вещото лице в с.з. и непосредствените си впечатления от записа и от местопрестъплението. За това си решение съдът е изложил обстойни мотиви, с които настоящия състав се солидаризира и не следва да ги преповтаря.

По изложените по горе съображения настоящият състав намира изводите на проверявания съд, че обясненията на подсъдимия И. се подкрепят в достатъчна от събраните по делото доказателства за законосъобразен. Налице е една верига от преки и косвени доказателства, които в своята последователност и непротиворечивост водят неизменно до направения извод.

Неоснователно е и оплакването на защитата на подсъдимите за неправилна оценка на доказателствата, което се свежда до възражението, че присъдата почива единствено на самопризнанията на подс.И., което по своето същество съставляват "оговор", при липса на други годни доказателства в тяхна подкрепа. Ето защо се счита, че доказателствата на които се е позовал окръжния съд за да постанови своя съдебен акт не могат да послужат за постановяване на осъдителна присъда.

Това възражение е неоснователно. На първо място следва да се отбележи, че процесуалния закон не съдържа забрана обясненията на друг подсъдим по делото, в които се съдържат доказателства, за участието на съподсъдим в извършване на деянието, т.н."оговор" да бъдат ползвани при постановяване на присъдата. Тук следва да се направи уговорката, че съдебната практика винаги е изисквала използването на същите са се осъществява с особено внимание и при спазване изискванията за тяхната подробна оценка за надежност и достоверност. Необходима е и убедителна подкрепа от други допустими доказателства, като не се позволява осъдителна присъда да почива само и единствено на доказателствата, събрани чрез тези обяснения.

В конкретния случай действително данни за участието на подс.А. се съдържат в обясненията на другия подсъдим-И., който признава освен за собствената си деятелност, но съобщава уличаващи данни и за другия

съподсъдим. Т.е.в този случай не се касае за оговор от класически тип, когато един подсъдим прехвърля вината на друг подсъдим.

Настоящият състав намира, че първоинстанционния съд е съобразил двойнствения характер на обясненията на подсъдимия- като доказателствен източник и израз на правото на защита, като същите са били проверени и са намерили своята доказателствена подкрепа в останалата доказателствена съвкупност.

Съдът намира, че първата инстанция е изпълнила процесуалните си задължения по чл.14 НПК и при анализа на доказателствата е извела правилни изводи относно авторството на деянието. По делото са събрани както преки, така и косвени доказателства, които в своята съвкупност формират система, даваща основание да се направи единствено възможен правен извод. **В обобщен вид е установено следното:**

На 20.07.2019г. към 19-20ч св.Н.М. е закарал пострадалия до мястото, където живеел и е видял как последния е влязъл в двора, като преди това е уринирал пред погледа на подс.А.. На същата дата в 20,50,32ч. е проведен телефонен разговор от телефона на подс.А. до телефона на И. /СТЕ и разпечатки за трафични данни/; пристигане на подс.И. в домът му в с.Давидово към 20,58/записа на камерата на Мандрата и св.Ц./; принудително прекъсване на записите на охранителните камери в домът на подсъдимите от 21,03ч. до 21.09ч. на 20.07.2019г. /СТЕ и св.Ц./; липса на движение от къщата от спирането за записа в 21,03ч. до 00,00ч. на 20.07.2019г./св.Ц./; записите от охранителните камери на Мандрата за същия времеви период от 21:03ч. до 21:09ч. на 20.07.2019г. отразяващи излизане от къщата на подсъдимите на две лица, придвижването им до съседния двор, където се намира кладенеца, надвесване на двамата над земята, след това надвесване и поглеждане надолу от единия и връщане на двете лица обратно в къщата; СМЕ констатираща петнисто кръвонасядане по лявата предраменица гръбно с повърхностно линейно охлузване, което може да бъде получено от стискане с човешки пръсти/; КСМЕ и ДКСМЕ по отношение механизма на попадане на тялото във водата, в т.ч. невъзможността това да стане самостоятелно; свидетелски показания и писмени доказателства установяващи влошените отношения между двамата подсъдими и пострадалия и причините за това, вкл. досежно характера на подс.И., сочещи на мотива за извършване на престъплението; констатациите на СМЕ и КСМЕ за времето на смъртта –трето-четвърто денонощие от извършване на аутопсията- 23.07.2019г./СМЕ/ и най-малко два-три дни/КСМЕ/, както и показанията на св.св.Н.М., С.К., Д. Д. и Е.Х. от които се установява, че следващите три дни след 20.07.2019г. са търсили пострадалия в неговия имот и в селото, като трупа е открит и изваден на 23.07.2019г. около 9,00ч /вж отговор от РД“Пожарна безопасност и защита на населението“ Търговище /на л.109 от настоящото дело/.

Изложеното дава основание на настоящия състав да приеме, че е налице цяла верига от преки и косвени непротиворечиви и взаимно

допълващи се доказателства, които подкрепят в пълнота обясненията на подс.И. и водят до единствено възможния извод за авторството на престъплението и виновността на подсъдимите. С оглед на установеното, изводите за авторството на деянието са правилни и се споделят и от настоящата инстанция. По изложените съображения настоящия състав намира, че обвинението е доказано съобразно чл.303,ал.1 и ал.2 от НПК, а осъждането почива на надлежна доказателствена основа. Самостоятелна преценка само на косвените доказателства не се налага, за да може само от тях да се изведе единствено възможното заключение за авторство, каквото е изискването на закона, предвид наличието и на преки доказателства.

В този смисъл оплакванията на защитата не могат да бъдат споделени и се отхвърлят като несъстоятелни. Същите оспорват събраните доказателства поотделно, докато съдът има задължение да ги разгледа и в тяхната логическа взаимовръзка. Именно при такова обсъждане защитната теза категорично се опровергава, поради което не се възприема и от настоящата инстанция за основателно възражението, че проверявания съд е нарушил правилата при оценка на доказателствата и е ограничил правото на защита на подсъдимите.

Неоснователно е възражението на защитата на подс.И. за евентуална намеса /психическо и физическо насилие/ от полицейските служители при снемане на неговите обяснения. За такава намеса не се съобщава в хода на ДП, а едва в съдебната фаза. Видно от материалите по ДП, подс.М.И. собственооръчно е написал „сведение“ и е разпитан като свидетел на 16.08.2019г. На същата дата е проведен и следствен експеримент за проверка на неговите показания. На 17.08.2021г. подс.И. е привлечен в качеството на обвиняем и на същата дата са снети неговите обяснения. Видно от протокола за разпит, подс.И. е дал обяснения в присъствие на надлежно назначен защитник-адв.П.Р. от АК Търговище. Обясненията са събрани и надлежно приобщени към доказателствената съвкупност по предвидения в НПК ред. От разпита на полицейските служители, присъствали на провеждането на беседите не се установяват твърдените обстоятелства.

По отношение механизма на извършване на престъплението, в частност положението на тялото на пострадалия при падането му в кладенеца и във водата, респ. причината за смъртта му.

Правилно съдът е кредитирал изготвената от в.л. д-р Г. СМЕ, която сочи като причина за смъртта на пострадалия-механична асфикция по метода на удавяне. Преди да продължи своя доказателствен анализ, настоящия състав намира, че следва да обсъди няколкократно направеното от защитата възражение за процесуалната годност на тази експертиза.

Съгласно чл.98 от Закона за здравето, на лица, починали в лечебно заведение се извършва патологоанатомична аутопсия. В останалите случаи, може да се извърши аутопсия по искане на лекаря, или близките на починалия. Съгласно чл.98,ал.6 от ЗЗ, патологоанатомична аутопсия НЕ СЕ

ИЗВЪРШВА, когато трупът подлежи на съдебномедицинска експертиза. Условието и редът за провеждане на същата се уреждат от Наредба№2 от 26.10.2011г.. Съгласно чл.2 от Наредбата, СМЕ се назначават по реда на НПК. Експертизата е ЗАДЪЛЖИТЕЛНА, когато съществува съмнение относно причината за смъртта и характера на телесната повреда- чл.144 от НПК.

От изложеното се установява, че в конкретния случай е било наложително назначаването на СМЕ на труп, която да се извърши от съдебен лекар, което изключва провеждане на патологоанатомична аутопсия от патолог. Задължителните реквизити на СМЕ са регламентирани в чл.17 от Наредбата и в конкретния случай са спазени безусловно.

Видно от материалите по ДП, СМЕ е назначена от разследващия орган /вж Постановление за назначаване на експертиза на л.210, том1 от ДП/. Констатираното разминаване в датата на възлагане и изготвяне на експертизата е било обсъдено от проверявания съд, с което настоящия състав се солидаризира. Огледа и аутопсията на трупа на пострадалия са започнали в същия ден, в който тялото е било извадено от водата-23.07.2019г. По отношение на тази дата в.л. Г. разяснява в с.з. че е допуснал грешка в изписването на месеца/23.08.2019г./. По време на аутопсията е била иззета кръв за изследване на алкохол, по повод на което е била назначена и съдебно-химическа експертиза /л.281, том1 от ДП/. След изготвяне на последната, резултатите са били отразени и в изготвената СМЕ. Срокът за изготвяне на експертизата се определя от възлагащия орган, а видно от Постановлението това е 20.08.2019г. Експертизата е било представена на разследващия орган на 27.08.2019г.

Изложеното води до извода, че изготвената СМЕ отговаря на законовите изисквания за назначаване, провеждане и изготвяне на заключение. Изразените в с.з. „съмнение“ на защитниците по повод констатациите в същата, не следва да се обсъждат, тъй като не почиват на обективни данни.

От значение е и обстоятелството, че фактическите констатации по експертизата се потвърждават от изготвената в хода на съдебното следствие комплексна експертиза. В с.з. д-р Л. подробно разяснява реда за провеждане и съдържанието на СМЕ, като категорично заявява, че това е спазено от съдебния лекар.

В този смисъл констатациите на СМЕ правилно са били кредитирани от съда и ползвани от вещите лица по КСМЕ. Видно от същите, пострадалия преживее е получил разкъсно-контузна ранна на главата в тилната област и повърхностни охлузвания по дясната гръбна половина, които са в резултат на действието на твърди тъпи предмети и тъпоръбести предмети и могат да бъдат получени от удари на камъни от които са иззидани стените на кладенеца, при падането в самия кладенец. Петнистото кръвонасядане по лявата предраменица гръбно, с повърхностно линейно охлузване, са в резултат от действието на твърди тъпи предмети и предмет с остър връх,

които могат да бъдат получени от стискане с човешки пръсти. Вещото лице е категорично, че получената травма на главата не е причина за смъртта на пострадалия. *“Нямаше кръвоизливи в мозъка, които да ме насочат и да приема, че смъртта се дължи на удара в главата. Ако смъртта се дължеше на черепно-мозъчната травма, той би трябвало да има травматична находка, която се изразява в кръвоизливи под мозъчните обвивки, или контузионно огнище на мозъка, а такива аз не съм установил. Установих само наличие на вода в белия дроб”*/пак там/. Вещото лице изключва като възможност за смъртта наличието на алкохол в кръвта, или хранително, или друго отравяне. По отношение на петнистото кръвонасядане по лявата предраменница, д-р Г. заявява че би могло да се получи от стискане за ръката преди настъпване на смъртта. Вещото лице е посочило, че смъртта отговаря да е получена трето-четвърто денонощие /преди аутопсията-23.07.2019г./. Този извод се подкрепя и от комплексната експертиза, изготвена в хода на съдебното следствие пред първата инстанция. Видно от последната, здравословното състояние на пострадалия е било добро, същият не е имал вегетативни нарушения към 20.07.2019 год.. По повод извършената през 2014г. емболизация на аневризма, вещите лица са дали заключение, че същото е преодоляно, т.е. същата се отчита като излекувана, като пострадалия е изписан в добро неврологично състояние и не се е нуждал от поддържащо лечение. Употребата на алкохол /1,88 промили/ отговаря на средна степен на алкохолно опиване. При аутопсията липсва трупно вкочаване по всички мускулни групи, посмъртните петна са фиксирани /не избледняват при натиск/. Според вещите лица, *„тези посмъртни изменения свидетелстват за давност на смъртта най-малко от два-три дни“*. Това се потвърждава както от свидетелските показания, досежно периода, от който пострадалия не е могъл да бъде намерен, така и от обясненията на подс.И. и обсъдената по-горе СТЕ /вж показанията на св. Н.М., С.К., Д. Д. и Е.Х./.

По отношение на въпроса, дали здравословното състояние на пострадалия, в частност неговото алкохолно повлияване е причина за падането му в кладенеца и възможността това да стане без чужда намеса, респ. механизма за падане на тялото във водата е изслушана назначена в хода на съдебното следствие пред проверявания съд комплексна експертиза.

Видно от нейното заключение, изводите по отношение механизма на попадане на тялото на пострадалия във водата се базират на огледния протокол, респ. описаното в него положение на тялото във водата и на констатираните от СМЕ травми по трупа на пострадалия. При тези изходни данни, вещите лица са дали заключение, че категорично тялото на пострадалия не е попаднало само в кладенеца, т.е. без чужда намеса. Вещите лица считат, че съобразявайки нараняванията по тялото на пострадалия и положението на същото фиксирано в огледния протокол, същия е паднал в кладенеца надолу с главата. Изложеното експертите обясняват с обстоятелството, че след падането, тялото не е могло да се завърти, поради размерите на кладенеца. Вещите лица изключват възможността починалия Й.

да е паднал сам в кладенеца, като са изследвали няколко възможни варианта. Падане в изправено положение – напред; падане в изправено положение – назад и седнало положение. В поясненията си в с.з./ л. 788-791 от делото/ в.л. И. е изключил възможността пострадалия да е паднал, като се издърпа над ръба на кладенеца. Същото е обосновал с обстоятелството, че при самостоятелно падане, биха се получили други наранявания по трупа „било от падането, било от приплъзване“.

Всички посочени от защитата на подсъдимите варианти на попадане на тялото във водата се обхващат от изследваните два гранични варианта, при вървеж от право положение и от седнало положение. Според обясненията дадени от вещите лица, при всяко друго положение на попадане на тялото в кладенеца, травматичните увреждания биха били съвсем различни от установените, а именно: по предни, странични повърхности на подбедриците, бедрата, коремната и гръдните области, по ръцете и лицето /вж експертиза на л.822 от проверяваното дело/. В с.з. пред проверявания съд, вещото лице отново е пояснило за възможните увреждания, които биха се получили при навеждане над кладенеца и падане. Имайки предвид параметрите на кладенеца и острите ръбове на бетоновата шапка, както и положението на масовия център на тялото, според вещото лице И. ще има интензивно приплъзване на тялото по острия ръб, което ще доведе до други наранявания, различни от констатираните. Вещите лица са категорични, че при геометричните размери на кладенеца, на установените размери на тялото и констатираните травматични увреждания, движението на тялото в кладенеца е било в изпънато положение, т.е. надлъжната ос на тялото е успоредна на надлъжната ос на кладенеца-положение, което не предполага самостоятелно попадане в кладенеца.

Преди да продължи анализа си по този въпрос, настоящия състав намира, че следва да обсъди „противоречието“ според проверявания съд в доказателствените източници за положението на тялото във водата, когато е бил открит трупа. Видно от мотивите на съда, същият не е кредитирал показанията на св.Е. по причина, че същите се опровергават от констатациите на огледния протокол и показанията на служителите на полицията. Съдът е приел за установено, че тялото се е намирало във водата „с главата надолу и с краката нагоре“. Именно такова положение е възприето и ползвано от вещите лица по изготвената комплексна експертиза.

Настоящият състав намира този извод за некореспондиращ със събраните по делото доказателства.

Сведения за положението на тялото във водата дават констатациите на огледния протокол, снимковия материал към него, показанията на служителите на пожарната, които са извадили трупа и показанията на св.Д.Е., който непосредствено е възприел положението на тялото във водата.

Видно от показанията на св.Т., същият е възприел за видим *“крак на човек ... част от крака/вж* показания на л.603,т.3 от делото/. По подобен

начин описва трупа и св. М.:*“Беше сгънат и краката му се виждаха/вж показания на л.605, том3 от делото/. Видно от показанията на св.Е., който пръв е открил трупа, същия описва положението на тялото по следния начин:“Отгоре над водата, като ембрион, като бебе в стомаха на майка си, свит. Главата му беше на една страна и се виждаше част от лицето му. Едната ръка се виждаше, а другата беше надолу в кладенеца-...краката му се виждаха“/вж показания на 184, т.2 от делото/.*

Видно от протокола за оглед/л.24, том1 от ДП/, тялото е фиксирано по следния начин: *„На повърхността във водата се забелязва труп на мъж, на който се виждат дясната ръка и двата долни крайника, като на левия има чехъл, а десния е бос“.*

От изложеното се установява, че в нито един от доказателствените източници по отношение положението на тялото не е посочено, че същото се е намирало с главата надолу и краката нагоре. В самия огледен протокол е отразено, че тялото се е намирало на повърхността на водата, с видими дясна ръка и два долни крайника.

След визуален преглед на изготвения по време на огледа снимков материал, настоящия състав установи, че описаното в протокола за оглед не отговаря на снимките, в частност снимки ФК№6 и ФК№7/л.27 и 28, том1 от ДП/. Видно от последните, тялото на пострадалия действително се намира свито, *“като ембрион“*, като не може да се определи положението на главата. В същото време, ако на левия крак се вижда чехъл, то видима следва да бъде лявата ръка, имайки предвид, че десния крак се намира под левия, а не както е отразено в протокола. Това се потвърждава и от изготвената в хода на въззивното съдебно следствие допълнителна комплексна експертиза. *„Анализа на представените снимки определя, че като разположение, тялото, ръцете и краката, освен свиването, отнесено спрямо хоризонталната проекция, са разположени на различни нива във вертикална проекция. Над нивото на водната повърхност е ходилото на десния крак, по-голяма част от ходилото на левия крак и лявата ръка/указана като дясна в Протокола за оглед//вж експертиза на л.207 от делото/.*

По изложените съображения настоящият състав намира, че процесния протокол, който е доказателство за извършените следствени действия, страда от противоречия и непълноти. Като такива следва да се посочат неточно описание на положението на трупа и видимите части от тялото. Независимо от това, въпреки че не са отразени правилно в огледния протокол, тези обстоятелства са СА ВИДИМИ от снимковия материал, който съставлява неразделна част от огледа, респ. цифровия носител на фотоалбума, който беше изискан от МВР Търговище. Съгласно чл.125 от НПК, изготвения фотоалбум представлява веществено доказателствено средство, посредством което са фиксирани и закрепени веществени доказателства, намерени на местопроизшествието във връзка с предмета на доказване. Същите са изготвени от специалист-технически помощник, което е предвидено в

случаите, когато са необходими специални знания и подготовка-чл.126 от НПК. От правилата на криминалистиката и наказателния процес е известно, че резултатите от огледа се отразяват словесно в протокола и са онагледени и закрепени чрез фотоснимки. Изготвянето на снимките е средство за закрепване и фиксация на обектите на огледа и техните признаци. Тези криминалистически способности постигат по-голяма обективност, пълнота и визуализация на местопрестъплението. По снимките могат да бъдат правени сравнения и изводи във всеки следващ етап от наказателното производство. Огледа е един от способите за доказване и разпоредбата на чл.156 от НПК визира правилата за неговото провеждане. В конкретния случай посочените правила са спазени-огледа е извършен от разследващ полицай, в присъствието на поемни лица и специалист-технически помощник, местопроизшествието е запазено, като е закрепено с 12 фотокадъра.

След като огледа е извършен по надлежния ред, събраните с него доказателства следва да се ценят наравно с останалите. Въпреки установените пропуски в протокола, това не го лишава от качеството му на писмено доказателствено средство. В хода на съдебното следствие, проведено пред въззивния съд, съдът извърши проверка на отразените констатации, чрез способности на НПК- експертиза по отношение на следите, отразени в снимковия материал, тяхната годност за изследване и изводите, които следват от тях.

За изясняване на тези обстоятелства в пълнота, настоящия състав изиска от МВР Търговище техническия носител със снимковия материал и назначи техническа експертиза със задача да обработи снимките от извършени оглед на 23.07.2019г., намиращи се на магнитен носител, с цел подобряване качеството на изображенията и прехвърли същите на хартиен носител. По отношение на снимка IMG 2662 JPG наред с нейната обработка за по-добро визуализиране, същата следва да се прехвърли на хартиен носител и с увеличен мащаб, тъй като същата отразява положението на тялото на пострадалия във водата.

Видно от експертизата, вещото лице е обработило изображенията на откритите 36бр. снимки, с цел разширяване диапазона на яркостта, изрязване за увеличаване на детайлите на обекта от снимките с програми за снимки. Същият е разпечатал снимките на хартиен носител в уличен мащаб и с максимално добра видимост.

Тъй като механизма, по който пострадалия е паднал в кладенеца има пряко отношение към съставомерността на деянието, съобразявайки и друго положение на тялото на пострадалия във водата, различно от възприетото от експертите, настоящият състав назначи допълнителна експертиза. На същата е поставена задача да определи механизма на падане на тялото във водата, при други изходни данни /друго положение на тялото във водата/.

Видно от експертното заключение, след анализ на новите изходни данни, вещите лица потвърждават своя извод от първоначалната експертиза досежно механизма на попадане на тялото в кладенеца с главата надолу и

невъзможност пострадалия самостоятелно да осъществи такова падане.

На първо място, вещите лица подробно описват разположението на тялото във водата на база предоставения снимков материал. Според заключението, като разположение, тялото, ръцете, краката и главата, освен свиването, отнесено спрямо хоризонталната проекция, са разположени на различни нива във вертикална проекция. Над нивото на водната повърхност е ходилото на десния крак, по голяма част от ходилото на левия крак и лявата ръка /указана като дясна в Протокола за оглед/. Характерно е, че подбедриците на двата крака са в направления под малки ъгли спрямо надлъжната ос на кладенеца, като колената са разположени на най-голяма дълбочина спрямо водната повърхност. Външната странична повърхност на глезена и подбедрицата на десния крак са притиснати към зидарията на кладенеца. Тазовата област е под нивото на водната повърхност, като тя и гърба са притиснати към зидарията на кладенеца. Лявото рамо е на нивото на водната повърхност, като торса, главата са под нивото на водната повърхност. От изложеното е видно, че описаното разположение на тялото не е изцяло на една линия, а на различни нива във вертикална проекция.

Според вещите лица, видимото на снимковия материал положение на тялото, при изготвените по време на огледа снимки, определя невъзможност за издигане на главата и раменната област нагоре без увреждане на краката /счупване на подбедрици, бедрени кости/ и/или счупване на гръбначния стълб. Вещите лица определят положението на тялото във водата като „заклинване“ в отвора на кладенеца и невъзможност за ротация в посока обратна на часовниковата стрелка спрямо сагиталната ос на тялото, която да изведе главата и горната част на тялото над водната повърхност. Това обуславя и невъзможността пострадалия да реагира, за да предотврати удавяне.

Според експертите, до установеното положение на тялото във водата се е стигнало след положение на попадане на тялото под нивото на водната повърхност с главата надолу и последващо сгъване на тялото с колена към главата. Посочени са и възможностите за установената поза на тялото: при движение на пострадалия, в стремеж да извади главата си над водата и при отпускане на тялото по силата на тежестта след настъпване на смъртта.

Вещите лица заявяват, че установената поза на тялото, определено от свидетеля като „ембрион“, няма никакво отношение към механизма и начина на настъпване на смъртта, а е последица от тясното пространство, в което е попаднало тялото /вж обяснения на в.л.Л. на л.251 от делото/.

Видно от заключението, според вещите лица положението на тялото при окончателното му установяване във водата ЕДНОЗНАЧНО определят, че до достигане до водната повърхност и проникването във водата, тялото се е движило в цилиндъра на кладенеца с главата надолу и с гръб към полуцилиндъра на каменната зидария, в долната част на който е установено тялото с притискане на тазовата, гръбната и раменни области- **процес, определен в основата на тройната СМЕ**.

Съдът не уважи искането на защитата на подсъдимите за назначаване на повторна експертиза досежно механизма на попадане на тялото на пострадалия в кладенеца по следните съображения.

На първо място настоящия състав намира за неоснователни твърденията на защитата на подсъдимите за некомпетентност на в.л.И.. Провереният съд е назначил комплексна експертиза с участието на вещи лица-невролог, съдебен лекар и специалист по биомеханика досежно здравословното състояние на пострадалия преди инцидента, степента на алкохолно му повлияване и отражението на върху същия по отношение координация и волева дейност, в частност довело ли е същото до самостоятелно падане на пострадалия в кладенеца и по отношение причините и времето на смъртта. С писмо на Ректора на МУ Плевен са определени вещите лица, в т.ч. в.л.И.. Видно от данните по експертизата, в.л.И. е магистър инженер, специалист по физика, теоретична и техническа механика в ТУ гр.Габрово, като при изготвяне на експертизата са ползвани материали както по теоретична механика, така и по биомеханика /вж експертиза на л.795 от делото/. В с.з.пред настоящия състав вещото лице даде допълнителни разяснения във връзка с неговата квалификация: *“Първоначално съм завършил машинно инженерство, след това съм бил двадесет години преподавател по теоретична техническа механика в ТУ Габрово, със съответни публикации и множество експертизи в областта на физиката на падане. Образованието ми е машинно инженерство със специализация и научно развитие-теоретична и техническа механика/* вж разяснения на в.л. в с.з.пред настоящата инстанция/. Съобразявайки горното, както и обстоятелството, че биомеханиката е дял от механиката/раздел от физиката/, която изучава механичното движение на телата, настоящия състав намира за неоснователно възражението за некомпетентност на вещото лице И..

При изследване на възможността тялото на пострадалия да падне самостоятелно в кладенеца в.л. е използвал наличните обективни данни по делото, както и физичните закони. Определил е масовия център на тялото използвайки механо-математически познания и е изследвал техническите възможности за механизма на падане на тялото в двата крайни варианта-на движение и на покой. Същите са подробно анализирани в заключението и подробно разяснени в с.з. пред проверявания съд. Неговите изводи се подкрепят и от останалите двама специалисти-лекари, съобразявайки и установените травматични находки по тялото.

На следващо място, настоящия състав намира, че твърденията на защитата на подсъдимите, че по делото са налице други обективни данни за положението на тялото на пострадалия преди попадането му в кладенеца, с което обосновават и искането си за повторна експертиза, са неоснователни.

Видно от данните по делото, сведения за положението на тялото на пострадалия преди инцидента дава единствено подс.И., в своите обяснения, дадени на ДП и надлежно приобщени по делото. Видно от същите, *„Д. е паднал на земята до кладенеца, а не вътре в кладенеца...Видях, че Д. беше на*

разстояние около един метър от кладенеца“. Последващите промени на тялото на пострадалия /надигане, подпиране/ се дължат на поведението на двамата подсъдими. По-подробни разяснения за положението на тялото е дал подс.А., при проведените „оперативни беседи“. Същите са пресъздадени от свидетелите Ц., С. и Д., които са участвали в тяхното провеждане. Действително в тази „беседа“ подсъдимия А. подробно е пояснил разположението на тялото спрямо кладенеца /вж показания на св.Ц. на л.196, том1 от ДП/. По съображения изложени по-рано, показанията на тези свидетели правилно не са били кредитирани от съда в тази им част. Ето защо, настоящия състав намира, че искането за изследване на различни „версии“ за самостоятелно попадане на тялото на пострадалия във водата „в процес на изправяне от легнало положение, наведен над отвора и подпрян на бетоновия пръстен, или при опит за вадене на вода“ е неоснователно, тъй като не почива на обективни данни по делото, в каквато насока са твърденията на защитата.

По отношение възражението на защитата за несъответствие на посочената в СМЕ обективна находка /кожно ламбо, насочено нагоре, намиращо се в тилната област на главата/ с определения механизъм, пояснения дава д-р Л. както пред проверявания съд, така и пред настоящия състав. Видно от СМЕ характеристиките на установената разкъсно- контузна рана в тилната област на главата са следните: „*напречно разположение, с оточни и неравни ръбове, леко зееща с линейна форма с дължина 3св. С оформено кожно ламбо НАСОЧЕНО НАГОРЕ*“. Именно с последното в.л.Л. допълнително обосновава положението на тялото при падането в кладенеца, а именно с главата надолу. В с.з. в.л. разяснява, че “Нараняването на главата също потвърждава едно движение на тялото с главата надолу, тъй като тук има отлепване на кожата, на раната И ТО С ПОСОКА НАЗАД, НАГОРЕ“ /вж обяснения на в.л на л.829, том3 от делото/.

На следващо място, според вещото лице Л., невъзможно е да бъде обсъдено всяко едно от уврежданията поотделно. “*Отграничаване на всяко едно от уврежданията означава да търсим следи, кръв по вътрешната повърхност на кладенеца, за да правим взаимно отразяване на следите, да търсим косми, част от кожата и т.н. нещо, което очевидно не може да се направи. Не може да се направи, защото тялото все пак е изтеглено оттам и кое е станало преди, кое след много трудно може да се отграничи. При подобни увреждания и подобна ситуация, няма някое от тях/увреждане/, което да не може да бъде обяснено с обстановката*“. Според вещото лице не може да се твърди с категоричност, че всяко от констатираните увреждания са получени тогава. Възможно е някое от нараняванията да е настъпило в предходен период. Вещото лице не изключва възможността посочената травматична находка на главата да е получена и от удар в намиращия се на дъното на кладенеца винкел /вж пояснения на в.л. в с.з. на 11.04.2022г./ В заключение вещото лице заявява с категоричност, че **„няма увреждане, което да не може да бъде обяснено с този механизъм“**.

Следва да се отбележи, че само по себе си заключението на експертизата не въвежда доказателства в процеса, а дава експертни изводи от известни факти за неизвестни такива. Ето защо, заключението не следва да се оценява изолирано, а във връзка с всички събрани по делото доказателствени материали, за да се провери, дали намира подкрепа в тях. Едва тогава може да се направи извод, дали фактите са настъпили по начина, по който експертите сочат. Съобразявайки анализирания по-горе доказателства, настоящия състав намира, че фактическите изводи на експертното заключение, а именно, че пострадалия принудително е попаднал в кладенеца се подкрепят от цялата доказателствената съвкупност. На първо място това се установява от обясненията на подс.И., който сочи, че двамата с неговия баща са хванали пострадалия за ръцете и краката и са го „бутнали“ в кладенеца. На следващо място това са записите от охранителните камери от Мандрата, показващи движението на две лица от къщата на подсъдимите до кладенеца и обратно, както и обстоятелството, че не се забелязват други лица в имота. И не на последно място, времеви отрязък в който е осъществено деянието, който съвпада с експертните заключения за смърт от трето-четвърто денонощие.

От всичко изложено до тук, съдът приема за установено, че падането на Й. в кладенеца не е извършено самостоятелно, а с помощта на подсъдимите, които са го вдигнали и пуснали с главата надолу.

Правилно съдът е приел, че е възможно двамата подсъдими да извършат тези действия за времето от 1 минута и 18 секунди /по камерите на мандрата/, за което не са необходими експерти познания. Според обясненията на подс.И., тялото на пострадалия се е намирало непосредствено до кладенеца, като двамата са го вдигнали и хвърлили вътре. Имайки предвид е слабото телосложение на пострадалия, това е житейски напълно правдоподобно.

По отношение субективната страна на деянието.

Законосъобразен и съответен на данните по делото е извода на първоинстанционния съд за наличието на пряк умисъл за умъртвяване. Подсъдимите са осъзнавали противоправния характер на поведението си, насочено към причиняване смъртта на пострадалия и са искали пряко нейното настъпване. Този интелектуален момент на отношението на подсъдимите към деянието и последиците от него се обективира от начина на неговото извършване. Подсъдимите са насочили своите действия спрямо човек, който се е намирал в безпомощно състояние-спящ, силно повлиян от поетия алкохол. Двамата са хвърлили пострадалия в кладенец, дълбок около 3,7метра /до водната основа/ и около 1,5м вода, вътрешността на който е изградена от едри камъни, което свидетелства за невъзможността пострадалия да излезе сам. От значение е и поведението на двамата подсъдими преди и след деянието. Преди осъществяване на деянието същите са прекъснали записа на охранителните камери на къщата, в която живеят, а след него, в продължение на три дни, подсъдимите са отговаряли на търсещите го приятели, че не са го виждали.

Частично основателни са възразнията на защитата за противоречия в обвинителния акт досежно момента на вземане на решение за умъртвяване на пострадалия. Видно от ОА, поради провокацията на пострадалия спрямо подс.А. в същия ден, той решил да се възползва от опиянението му и да се саморазправи с него. Тъй като не можел да се справи сам, А. повикал сина си. По-нататък в ОА е посочено, че след като А. разказал на сина си за поведението на пострадалия, двамата подсъдими решили да се саморазправят с него, като за целта изключили хранването на охранителната камера. След като подс.А. сритал пострадалия, от което същия се събудил, надигнал се и измърморил, в този момент подс.А. решил да убият пострадалия, което предложил на сина си.

От изложеното се установява, че действително съществува противоречие по отношение на момента, в който двамата подсъдими са взели решение да умъртвят пострадалия. Настоящия състав намира, че същото не е от значение за съставомерността на деянието и не се отразява на умиъсла. Известно е от теорията, че мотивите за извършаване на деянието, борбата на мотиви, вземане на решение, неговото обмисляне, чувствата на дееца и др. са субективни, невключени във вината психични елементи на престъпното деяние/вж ученика на Иван Ненов-л.129/. Същите могат да бъдат елемент от състава на престъплението или не. В конкретния случай начина и момента на вземането на решение не е елемент от неговата съставомерност, тъй като няма обвинение за предумишлено убийство. Те имат значение при определяне конкретната тежест на извършеното престъпление и на дееца, респ. при индивидуализиране на наказанието.

Съобразявайки изложеното, настоящия състав намира, че от данните по делото може обосновано да се приеме, че при обаждането на подс.А. на своя син, същия е имал оформено и взето решение за умъртвяване на пострадалия, поради което е извикал и другия подсъдим. Подс.А. е съобщил за това свое решение на подс.И., след което същите принудително спрели хранването на видеонаблюдението, което би могло да запише техните действия. Ето защо, настоящия състав намира, че двамата подсъдими са се насочили към пострадалия с вече взето решение за умъртвяване.

-

По отношение размера на наказанието.

Проверяваният съд е подложил на внимателна преценка относителната тежест на всички обстоятелства, които имат значение за определяне обема на наказателната принуда. По отношение на подс.М.И. като смекчаващо отговорността обстоятелство правилно са ценени направените самопризнания на досъдебното производство. Същите са спомогнали значително за разкриване на обективната истина и за своевременно разкриване на престъплението и неговите извършители. Не е подценено и съдебното минало на подсъдимия, което правилно е ценено като отегчаващо отговорността обстоятелство. Тук е мястото да се уточни, че

незаконосъобразно проверявания съд е обсъждал в контекста на лоши характеристични данни предходното осъждане на подсъдимия, за което той реабилитиран. Настоящият съдебен състав изразява разбирането, че по силата на чл.85, ал.1 от НК за съда възниква безусловна забрана след реабилитация на подсъдимия да отчита същото осъждане при индивидуализация на наказанието /в този смисъл вж решение № 426 от 03.02.2009г. по н.д. № 398/2008 г. на ВКС, второ наказателно отделение, решение № 40 от 12.03.2013г. по н.д. №2159/2012г. на ВКС, второ наказателно отделение, решение №217 от 01.06.2015г. по н.д. №413/2015г. на ВКС, второ наказателно отделение и др./ За подс.И. следва да се отчете и второстепенната роля и неговия каузален принос в осъществяване на деянието.

По отношение на подс.А., правилно са съобразени от проверявания съд като смекчаващи обстоятелства неговото влошено здравословно състояние и напредналата възраст. В същото време следва да се отчете като такова и чистото му съдебно минало, което е пропуск на проверявания съд. Нито едно от тях не е изключително по своя характер, а съвкупността им не ги прави многобройни по смисъла на чл.55 НК.

Законосъобразно е взето предвид степента му на участие в изпълнението на престъплението-същия е инициатор и основен извършител на престъпното посегателство.

Настоящият състав изразява несъгласие с определената ниска степен на обществена опасност на деянието и дееца. Спецификата на престъпната дейност, изразяваща се в използване на безпомощното състояние на пострадалия /поради неговото алкохолно опиянение/, укоримите подбуди на подсъдимите, състоящи се в задоволяване на егоистични представи за чест и грубо пренебрегващи всякакви норми на човешко общуване, както и предприетите действия на укриване следите от убийството /спиране записите на охранителните камери/, не дават основание да се приеме, че съдът разглежда престъпление с по-ниска степен на обществена опасност на деянието и дееца в сравнение с типичните за този вид криминална дейност.

Подсъдимите са демонстрирали драстично незачитане на най- ценното човешко благо-живота, на което са посегнали по незначителен повод, независимо от фамилната вражда. Явно неуважителното отношения на пострадалия към подс.А., включително през процесния ден, както и осъществените кражби от техния дом се е превърнало във водещия мотив да се отнеме неговия живот. *“Не знам защо го бутнахме. Решихме го на момента, но не е без причина, защото той влизаше да краде в нас“*/вж обяснения на подс.И./.. Битовият характер на убийството сам по себе си не може да оправдае необходимостта от по-снизходително третиране на дейците и не води до извод за занижената им степен на обществена опасност. Подс.А. е взел това решение по изключително лекомислен начин, проявявайки пълно незачитане правото на живот. Това обстоятелство не може да бъде пренебрегнато, тъй като лесното вземане на решение за лишаване от живот и

степен на борба на мотиви за и против не разкрива ниска степен на обществена опасност на дееца, както е приел проверявания съд. Подс.И. има второстепенна роля в осъществяването на деянието и неговите действия са били продиктуване преди всичко от лоялност към неговия баща. В същото време степента на неговата лична обществена опасност се извежда и от предишните му осъждания.

Вярна е преценката на проверявания съд и се споделя от настоящата инстанция, че здравословното състояние на подсъдимия А. не представлява обстоятелство с изключителен характер, налагащо определяне на наказание под законовия минимум от десет години. Касае се за заболявания на подсъдимия, което имат хроничен характер, поради което отмереното наказание не се явява непропорционално тежко спрямо здравословното му състояние. Възрастта на подсъдимия и свързаните с нея, типични за тази възрастова група характерови особености и здравословни проблеми не са основание за проява на по-голямо снизхождение. Здравословните му проблеми не са му пречили да извърша селскостопанска дейност и сам да се грижи за себе си. Следва да се отбележи, че за лица на тази възраст е характерна и житейската мъдрост, с внимателно осмисляне на действия и постъпките, каквато при него липсват. Както беше анализирано по-горе, решението за умъртвяване е взето бързо, внезапно, без борба на мотиви и провокирано от един незначителен повод. Начина на извършване на деянието хвърляйки човек в безпомощно състояние в дълбок кладенец без възможност да се защити и сам да се спаси сочи за явно зачитане на човешка личност. Начинът на извършване на деянието-упоритост и целенасоченост при умъртвяване на пострадалия и поведението му след него не го характеризират като личност с ниска степен на обществена опасност, на която би могло да се въздейства с налагане на по-малко по размер наказание.

Обобщено, не е налице очевидно несъответствие между отмерения от съда обем наказателна принуда, от една страна и обществената опасност на деянието и извършителите и смекчаващите и отегчаващи отговорността обстоятелства, от друга.

В конкретизирания от съда размер наложеното наказание съответства на целите на чл.36 от НК на плоскостта на личната и генерална превенция, поради не е налице основание за неговата корекция.

По гражданския иск.

Съгласно задължителните указания на ТР №1 от 21.06.2018г. на ОСНГТК на ВКС, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществените вреди от причинена смърт на техен близък в наказателния процес са лицата, изброени в Постановление №4/1961г. и Постановление №5/69г., *“и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е*

справедливо да бъдат обезщетени“, в т.ч. братята и сестрите на починалия.

"Правото на най-близките да получат обезщетение не е абсолютно и не може да бъде реализирано, ако претендиращият обезщетение не докаже, че действително е претърпял неимуществени вреди, които е справедливо да бъдат обезщетени съгласно чл. 52 ЗЗД“.

С цитираното по-горе ТР № 1/2016 г. на ОСНГТК на ВКС се приема, че освен посочените в ППВС № 4/1961 г. и ППВС № 5/1969 г., по изключение легитимирано е и всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. В този смисъл лицата, които имат право на обезщетение се определя по справедливост, с оглед действителните им отношения с починалия, характеризиращи се като особено близки и трайни житейски отношения, поради които смъртта му, причинена от непозволеното увреждане е причинила значителни по интензитет болки и страдания. Посоченото съдържание предполага оправдани очаквания за взаимна грижа и помощ, за емоционална подкрепа и доверие и нейното отсъствие изключва проявлението на неимуществени вреди, подлежащи на обезщетяване съобразно принципа за справедливост по чл. 52 ЗЗД. Относно активната материалноправна легитимация на роднините от т. нар. разширен кръг /братя, сестри, внуци, баба, дядо/ е посочено, че макар в традиционните за българското общество семейни отношения те да са част от най-близкия родствен и семеен кръг, присъждането на обезщетение в тяхна полза е възможно само по изключение – ако докажат, че поради конкретни житейски обстоятелства привързаността им с починалия е станала толкова силна, че те търпят от смъртта му морални болки и страдания над обичайните /нормално присъщите/ за съответната родствена връзка и от гледна точка на справедливостта обосновават в достатъчна степен основание да се направи изключение от разрешението, че правото на обезщетение принадлежи само на най-близките на починалия.

Концепцията на соченото тълкувателно решение е доразвита в практиката на касационната инстанция, приемаща, че обезвредата за настъпили неимуществени вреди при загубата на близък от разширения семеен кръг е основателна при конкретни житейски ситуации, в резултат на които е създадена особено силна привързаност, тъй като отношенията помежду им са били със съдържание, наподобяващо връзката родител – дете – напр. при отглеждането на внук от баба/дядо поради болест на родителя, работа в чужбина или друга обективна пречка за родителите да полагат грижа в пълен обем, при взаимни грижи между братя и сестри, израснали без родители или при невъзможност /неполагане на грижи от родителите/ вж Определение № 246 от 11.05.2021 г. на ВКС по т. д. № 1882/2020 г., II т. о., ТК; Решение № 17 от 16.03.2021 г. на ВКС по т. д. № 291/2020 г., II т. о., ТК; Решение № 372/2019 г. по т. д. № 1199/2015 г., II т. о. на ВКС; Решение № 92/2020 г. по т. д. № 1275/2019 г. на ВКС и др. /.

Конкретните житейски ситуации са многобройни и не могат да бъдат посочени изчерпателно, но общото при всички тях е, че именно създадените поради тяхното проявление отношения между родствениците се характеризират с особена привързаност, надхвърляща обичайната за съответната родствена връзка и поради която привързаност смъртта на единия от тях е причинила значителни по интензитет неимуществени вреди, които е справедливо да бъдат обезщетени. Ето защо, при направата на извода дали е налице изключителност, обосноваваща правото на обезщетение следва да се отчита и традиционно установения в българското общество характер на семейните отношения между родствениците от този кръг, изразяващи се в взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост.

Проверяваният съд е изложил противоречиви мотиви за наличието на посочените предпоставки за присъждане на неимуществени вреди на гражданския ищец. От една страна е приел, че по делото *„липсва дълбока емоционална връзка между гражданския ищец и пострадалия“*, а от друга е определил обезщетение в съответните размери.

По отношение наличието на житейска и емоционална връзка между двамата братя са събрани противоречиви доказателства. Една част от свидетелите сочат за наличието на връзка между двамата братя: св.св. Д. Д., Н.М., С.К. и Ибрям Мехмедов. Същите заявяват, че пострадалия е обичал своя брат, като е можел да разчита на него, получавал е финансови средства от същия, ходел му е на гости и редовно е контактувал с него по телефона. Св.Д. заявява: *“Чуваха се по телефон, ставаше много често, защото използваха моя телефон в повечето моменти. Ходил е много пъти при него/пострадалия/, даже лично съм го водил в Бургас. Когато закъсваше за пари, брат му в същото време му помагаше и с пари. Като отиде при него в Бургас и се връщаше с неголяма сума, но 1500-200лв. с които преживяваше известно време....Много пъти е разчитал на тях и е получавал подкрепата на брат си и снаха си. Говореше с възторг за брат си, много добре се уважаваха“*/вж показания на л.186,и 192, т.2 от делото/. Св.М. свидетелства, че: *“Брат му на Ш./пострадалия/ много му помагаше. Ш. много обичаше брат си и постоянно казваше това. Като седнем на маса пееше песен, която е любима на брат му. Брат му на Ш. му остави на него къщата, в която живееше...Зная, че брат му постоянно му изпращаше пари“*/вж показания на л.592 от делото/. След заболяване на пострадалия през 2014г. брат му и неговата съпруга са полагали грижи за него, докато се е намирал в болница. В подкрепа на изложеното следва да се съобразят и показанията на гр.ищец-св.К.Й.. Обстоятелството, че същия е в роднинска връзка с пострадалия и самият той е страна в процеса не е достатъчно, за да се приеме априори, че показанията му са недостоверни. Не случайно в чл.14,ал.2 от НПК законодателят е разписал, че доказателствата и средствата за тяхното установяване не могат да имат предварително определена сила. Съпоставени с посочените по-горе доказателствени източници, правилно съдът е кредитирал неговите показания като достоверни.

Втората група свидетели: св. Ж. Ж., С. А. а и Ц. И. а споделят че не са виждали в селото гражданския ищец от години. Според тях, двамата братя не са поддържали никаква връзка. Провереният съд не е взел отношение по тези гласни доказателства, което налага настоящата инстанция да стори това. Съдът намира, че показанията на посочените свидетели не следва да бъдат кредитирани в този им част по следните съображения. Св. Ж. и неговата съпруга св. Ж. а са били в обтегнати отношения с пострадалия. *“С Д. Й. не се разбирам, категорично откакто е влизал в къщи, когато внукът ми беше на 5 годинки да иска пари от жената заключих и вече не съм го пускал. Дори не говоря с него“* / вж показания на св. Ж. на л. 173, том 2 от делото /. В същия смисъл са и показанията на неговата съпруга: *“С Д. Й. даже и здравей не си казвахме“*. По отношение на свидетелите А. а и И. а съдът намира, че на първо място същите следва да бъдат ценени през призмата на тяхната заинтересованост, тъй като първата е съпруга на подс. А., а втората - сестра на подс. И.. На следващо място, видно от техните показания, св. А. а е работела в гр. Търговище и се е връщала в с. Давидово само през почивните дни, а св. И. е живеела в гр. Търговище от 1970 г. и е посещавала селото инцидентно. Ето защо, същите няма непосредствени възприятия от контактите и взаимоотношенията между гражданския ищец и пострадалия.

От изложеното, съобразявайки и показанията на св. К. Й., съдът намира, че братята са поддържали контакти. Същите са били предимно по телефон, имайки предвид обстоятелството, че са живели на голямо разстояние. Въпреки това, макар и рядко двамата са се виждали, като са си гостували един на друг. По делото беше установено, че гражданския ищец е оказвал както морална, така и финансова помощ на своя брат. При заболяването на пострадалия през 2014 г. неговия брат го е посещавал в болницата всяка седмица през почивните дни. Всичко това води до извода за наличието на житейска и емоционална връзка.

Тази връзка обаче не може да се отъждестви като изключителна по смисъла, разяснен в ТР №1/2016 г., а сочи на нормална за българските традиции духовна и емоционална близост между братята. Свидетелските показания не установяват и понасянето на морални болки и страдания, надхвърлящи болките и страдания, които би изпитал всеки, загубил своя брат. От изложеното следва да бъде направен извод да липсват на двете кумулативни предпоставки за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, предвидени в задължителната съдебна практика, поради което предявеният граждански иск е неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

Водим от горното и на осн. чл. 337, ал. 3 от НПК, съдът

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ Присъда №260004 от 23.04.2021 г., постановена по НОХД

№105/2020год. по описа на Окръжен съд гр.Търговище **В ГРАЖДАНСКАТА
Й ЧАСТ**, като **ОТМЕНЯ** присъденото обезщетение за причинени
неимуществени вреди и **ОТХВЪРЛЯ** предявеният граждански иск.

ИЗМЕНЯ Присъда №260004 от 23.04.2021г., постановена по НОХД
№105/2020год. по описа на Окръжен съд гр.Търговище в осъдителната й част,
като **ОТМЕНЯ** писъдената държавна такса върху уважената част от
гражданския иск от 1200лв.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата й част.

ОСЪЖДА подсъдимите М.И. и Б.А. да заплатят солидарно по сметка
на апелативен съд Варна направените разноски за вещи лица, в размер на
1942,54.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване в петнадесет дневен
срок от съобщаването му на страните по делото.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____